

**TOPONIMIA MINORĂ
A LOCALITĂȚILOR RURALE DIN BASARABIA.
AREALUL PRUTUL DE JOS**

**Anatol EREMIA
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”
Chișinău (Republica Moldova)**

Abstract

The article focuses on the study of the minor toponymy of rural settlements in Bessarabia, with factual material collected by using a special questionnaire during onomastic field research. Additional sources for collection and information included collections of historical documents, geographical dictionaries, topographical maps, and archival material collections. The study aims to investigate the minor place names within the toponymic area of the southwestern interfluvium between the Prut and Dniester rivers, covering the territories of the Cahul and Cantemir districts. The microtoponyms are localized according to the rural administrative-territorial units to which they belong. Their significance is determined based on research in etymological dictionaries, glossaries, and dialectal texts of the Romanian language. The study reflects the local toponymic situation during the field research conducted from 1980 to 2020.

Keywords: *appellative, geographical names, etymology, microtoponymy, meaning*

Résumé

Cet article a pour objet d'étude la toponymie mineure des localités rurales de Bessarabie, le matériau factuel ayant été recueilli à l'aide d'un questionnaire spécial conçu lors des recherches onomastiques sur le terrain. Les ressources utilisées pour la collecte et l'information incluent également des collections de documents historiques, des dictionnaires géographiques, des cartes topographiques et des fonds d'archives. L'étude vise à examiner les noms topiques mineurs dans l'aire toponymique du sud-ouest de l'interfluvium Prut-Nistre, englobant les territoires des districts de Cahul et Cantemir. Les microtoponymes sont localisés par rapport aux unités administratives et territoriales rurales dont ils font partie. Leur signification est déterminée sur la base de recherches dans des dictionnaires étymologiques, des glossaires et des textes dialectaux de la langue roumaine. L'étude reflète la situation toponymique locale telle qu'observée lors des recherches de terrain menées entre 1980 et 2020.

Mots-clés: *appellatif, entopique, étymologie, microtoponymie, signification*

Microtoponimia reprezintă totalitatea numelor de entități geografice minore din cadrul unui teritoriu limitat (regiune, zonă, localitate). Originea denumirilor minore este diversă, unele dintre ele reprezintă cuvinte românești cunoscute de locuitorii satelor și ai orașelor, altele însă nu sunt cunoscute și nu sunt înțelese din punct de vedere semantic. Majoritatea numelor topice minore sunt de proveniență românească, la origine fiind cuvinte și termeni din lexicul comun, dar de răspândire limitată în spațiul etnolingvistic românesc. Există în toponima locală și denumiri de proveniență străină, preluate de la alte populații conlocuitoare (slave, turcice etc.). Originea și semnificația acestor denumiri sunt stabilite de specialiștii în domeniul etimologiei și istoriei limbii.

Din componența lexicului comun un rol deosebit în procesul de constituirea și dezvoltare a sistemului microtoponimic local îl au *entpicele*, termenii geografici populari, apelativele topice de circulație restrânsă, regională, locală. Prin semnificația lor, aceste lexeme sunt legate sau foarte apropiate de obiectele topografice desemnate și de particularitățile lor geomorfologice și naturale. De aici însemnătatea lor în procesul stabilirii originii și a semnificației onimicelor respective, precum și în determinarea factorilor care au generat apariția lor. De primă importanță pentru studiul entopicelor sunt cuvintele regionale, unitățile lexicale cu forme și semnificații distincte de cele fixate în dicționare, apelativele care au trecut în fondul pasiv al limbii (istorisme) sau care au dispărut cu totul din lexicul cotidian, ele fiind atestate doar în scrierile și documentele vechi.

În trecut zonele arealului toponimic cercetat făceau parte din diferite unități teritorial-administrative majore: ținutul Tigheci (Chigheci, sec. XIV-XVIII), ținutul Greceni (sec. XVIII), ținutul Ismail (sec. XIX), județele Cahul și Ismail (sec. XIX-XX). Principalele râuri mari care acumulează apele râulețelor și pâraielor din zonă sunt: Cahul (68 km, at. 1502), Ialpuș (142 km, at. 1445) și Salcia Mare (45 km, at. 1441).

După tipul obiectelor și al locurilor pe care le denumesc, microtoponimele pot fi clasificate în mai multe categorii onimice. Lexicul entopic specializat și cel general-comun regional cuprind termeni și cuvinte ce denumesc diferite obiecte topografice și spații teritoriale separate:

1. Forme de relief, pozitive și negative (oronimele): *bair* „ridicătură de teren; deal”, *chiceră* „deal înalt; muncel”, *curmătură* „loc adâncit pe culmea unui deal”, *custură* „culme de deal foarte îngustă și priporoasă”, *dâlmă* „deal mic; dâmb, holm”, *găoază* „adâncitură”, „văgăună”, „râpă”, *ierugă* „vale scurtă și strâmtă”, *măgură* „deal înalt, izolat”, „muncel”, *obrejă* „mal de râu”, „deal înalt, holm”;

2. Ape curgătoare și stătătoare (hidronimele): *barc* „lac”, „baltă”, *crună* „loc de unde începe a curge un pârau; izvor”, *ghiol* „lac”, „liman”, *gâldan* „lac de luncă”, *japcă* „baltă în lunca unui râu”, *tău* „lac, baltă noroioasă”, *saha* „pârâu sau gărlă de

luncă”, *tainiță* „loc adânc în albia unui râu”, „baltă adâncă”;

3. Vegetația terenului, speciile de ierburi și floră (fitonimele, inclusiv dendronimele, herbonimele, floronimele): *aluniș* „pădurice de aluni”, *boroscaiște* „loc crescut cu boroscai (cu scai)”, *ceair* „loc de pășune și fânaț”, *ciritei* „loc cu tufe; tufăriș”, *foltan* „desiș de stuf și papură”, *ghindar* „pădurice de stejar”, *goruniș* „pădurice de gorun”, *leurdiș* „loc unde crește leurdă”, *mohoriște* „loc crescut cu mohor”, *nufăriș* „baltă cu nuferi”, *rariște* „loc în pădure cu copaci rar”, „pădurice rară”, *ulmet* „desiș de ulmi”;

4. Entitatea locurilor desemnate, particularitățile lor individuale (agronimele etc.): *aninuș* „loc nisipos”, *cremănuș* „loc cu pietriș de cremene”, *humărie* „loc de unde se scoate humă”, *năvăloacă* „semănătură în prășitură”, *renie* „loc nisipos la malul unei ape”, *sărătură* „loc bogat în săruri minerale”, *secătură* „loc unde pământul nu rodește”, *tinogă* „loc cu apă și noroi”,

5. Specii de animale și păsări, habitatele lor (faunonimele / zoonimele): *bătcărie* „lacul bătcilor, al pelicanilor”, *bursucărie* „habitatul bursucilor”, *gâscărie* „lacul găștelor sălbatice”, *hulpărie* „loc cu multe vizuini de vulpi”, *hulturime* „loc unde își fac cuiburi vulturii”, *lupărie* „loc cu bârloguri de lupi”, *răcărie* „baltă cu mulți raci”;

6. Fortificații străvechi (fortonimele): *cetățuie* „locul unei vechi fortificații”, *grădiște* „locul unei cetăți sau întărituri vechi”, *palancă* „întăritură dintr-un vad și șanț cu palisadă”, *parcan* „întăritură, redută”, *zamcă* „întăritură; cetățuie”, *troian* „fortificație străveche constând dintr-un val lung de pământ și un șanț adânc de apărare”.

Sunt diverse microtoponimele și sub aspect structural-derivațional:

1. Simple, care se împart în a) primare: *Balta*, *Barcul*, *Chicera*, *Japca*, *Lacul*, *Movila*, *Măgura*, *Troianul* și b) derivate: *Aninușul*, *Băltina*, *Bozăria*, *Căprăria*, *Costișa*, *Fântinița*, *Nisipăria*, *Rănișul*, *Tufărișul*;

2. Compuse: *Balta Lată*, *Dealul Mare*, *Lacul Roșu*, *Movila Verde*, *Ocolul Oilor*, *Pădurea Mănăstirii*, *Valea Adâncă*, *Vatra Satului*.

Se întâlnesc și denumiri formate din mai multe lexeme: *Drumul Măjilor de peste Prut*, *Fântâna cu Uluce din Piatră*, *Izvorul de la Drumul cel Mre*, *Podișul în Lungul Vântului*, *Poiana cu Flori Multe*, *Șleahul de pe Dealul Baimaciei*.

Repertoriul numelor topice minore cercetate:

Adaosul, parte de teren agricol, Cotihana (rn. Cahul), !978, document de arhivă. Din entop. *adaos* „porțiune de pământ adăugat la lotul de împrumut (în anii 1920-1924)”.

Adăpătoarea, loc în lunca Prutului, la malul unei bălți, la vest de Manta (rn. Cahul). Din entop. *adăpătoare* „loc de adăpat vitele la un iaz sau baltă”.

Adăposteala, loc în hotarul satului Baurci-Moldoveni (rn. Cahul), 1916, document de arhivă. Din entop. *adăposteală* „ocol în câmp unde se adăpostesc vitele” (Eremia, 2006: 13).

Adumbrîșul, poiană în pădure, Andrușul de Sus (rn. Cahul), 1967, document de arhivă. Din entop. *adumbrîș* „loc adumbrat de copaci”.

Agronomia, parte de teren agricol, Baimaclia (rn. Cantemir), 1900, document de arhivă. Din term. *agronomie* „(în perioada interbelică) gospodărie agricolă de stat înzestrată cu terenuri experimentale, depozite pentru materialele de însemănțare, mașinile și uneltele necesare lucrării pământului”.

Agronomía, parte de teren agricol la nord de Leca (rn. Cantemir). „Aici, prin anii 1920-1930, a existat o gospodărie agricolă de stat” (Explicația informatorilor). Vezi și supra *Agronomia*.

Anafóru, loc în albia râului Prut, la nord-vest de Leca (rn. Cantemir). Din entop. *anafor* „vârtej de apă într-un râu”, „loc adânc într-o apă curgătoare” (Burci, 2014: 53, 135).

Apucătúri, parte de teren agricol în hotarul satului A. I. Cuza (rn. Cahul). Din *a apuca* „a lua, a prinde loc”. Conform tradițiilor locale, la reforma agrară din 1918-1924, aici au prins porțiuni de teren sătenii care n-au primit loturi de pământ complete (până la 6 ha) pe teritoriul prevăzut pentru împroprietărire.

Arcáciul cu Stuf, vâlcea, ramificație de dreapta a văii Uturea, la nord-est de Slobozia Mare (rn. Cahul). Nume topic compus, al cărui prim element este entop. *arcaci* „ramificație a unei văi”, „crac de pârâu”, „loc folosit ca adăpost pentru oi pe timp de iarnă într-o vâlcea, într-un hârtop”.

Armeneásca, cu var. *La Armeni*, parte din moșia satului Chioselia (rn. Cantemir). După cum susțin informatorii, pe vremuri terenul aparținea unor arendatori armeni.

Báhna lui Gálan, fostă baltă în lunca Prutului, astăzi teren agricol la nord-vest de Paicu (rn. Cahul). Din entop. *bahnă* și antrop. *Galan* în genitiv; *bahnă* „baltă cu apă stătută”, „loc mlăștinos pe valea unui râu”, „șes umed, băltoș”, „loc de fânează pe un șes”.

Baimaclíca, râuleț, afluent de stânga al râului Salcia Mică, în hotatul satului Taraclia de Salcie (rn. Cahul). Denumit după localitatea *Baimaclia*, în apropierea căreia își are izvoarele.

Balbuzánul, teren agricol la sud-est de Chioselia (rn. Cantemir). Toponim antroponimic, de la num. fam. *Balbuzanu*.

Balhúi, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la sud-vest de Brânza (rn. Cahul). Din entop. *balhui* (*bahlui*) „baltă mocirloasă”, „mlăștină, mocirlă”, „loc sărătuș”, „fânează de bahnă”, termenul fiind explicat din *Bahlui*, afluent de dreapta al Prutului, prin apelativizarea hidronimului.

Bălta Albă, fostă baltă în lunca inundabilă a Prutului, astăzi teren agricol la sud-vest de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *baltă* „întindere mare de apă stătătoare, cu vegetație acvatică bogată”. Componentul secund al numelui topic se referă la aspectul vizual al apei care lucește în razele soarelui.

Bălta cu Lâniș, fostă baltă în lunca Prutului, la vest de Stoianovca (rn. Cantemir). Toponim compus din entop. *baltă* și apel. dial. *lâniș* „mătasa broaștei, specie de alge verzi care formează mase plutitoare la suprafața apelor stătătoare”.

Bălta Mălăiului, baltă în lunca Prutului, lângă marele lac Belevu, la nord-vest de Slobozia Mare (rn. Cahul). Aici, pe un grind de pământ, se semăna de multe ori mălai „mei” (Explicația informatorilor).

Bălta Seacă, fostă baltă în lunca Prutului, astăzi teren agricol la sud de Paicu (rn. Cahul). Din entop. *baltă* „apă permanent stătătoare, cu vegetație și faună specifică”, „zonă inundabilă pe valea unui râu” și adj. *sec* (fem. *seacă*), semnificația de origine a hidronimului fiind “baltă care seacă”.

Baraghina, vale cu pârâu în lunca Prutului, Manta (rn. Cahul). Probabil, din antrop. *Baraghin*, cu formantul *-a*, după tipul *Bălceana* din *Bălceanu*, *Crihana* din *Crihan*, *Manta* din *Mantu* etc.

Bârcul Chișinăului, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la nord-vest de Cucoara (rn. Cahul). Din entop. *barc* „lac mic; baltă”. Lacul, împreună cu pământurile din preajmă, s-ar fi aflat cândva în proprietatea mitropoliei din Chișinău (Explicația informatorilor) (Eremia, 2006: 20).

Bârcul Flăcăilor, loc la nord-est de Ghioltosu (rn. Cantemir), fost lac în lunca Prutului. Din entop. *barc* „lac de luncă; baltă”). „Era un barc acolo, un lăcușor pe care îl îngrijeau flăcăii din sat” (Explicația informatorilor).

Bălăcea, gârlă mare în lunca Prutului, în mare parte desecată, pe alocuri cu mici segmente inundabile. Începe mai la nord de comuna Gotești (rn. Cantemir) și se varsă în bălțile de la vest de Crihana Veche și Manta (rn. Cahul). Atestată documentar la 1609 (DIR, A. Moldova, veac. XVII, vol. II, p. 257). Hidronimul are la bază antrop. *Balac*, atestat în documentele vechi și cu formele *Balaș*, *Balașa*, purtătorii numelor fiind demnitari de stat și mari proprietari de pământuri în Moldova.

Bărăneasa, vale, ramificație de stânga a văii râulețului Saca, în hotarul satului Cania (rn. Cantemir). Toponim antroponimic, din num. pers. fem. *Bărăneasa* (< antrop. *Baran* + form. *-easa*).

Bâtcăria, lac în lunca Prutului, lângă marele lac Belevu, la sud-vest de Văleni (rn. Cahul). Din entop. *bâtcărie* „lacul bâtcilor”, derivat colectiv cu suf. *-ărie* al apel. *batcă* „pelican”.

Bâtcăriile, lac în lunca Prutului, la nord-vest de Manta (rn. Cahul). Din *bâtcării*, plural al entop. *bâtcărie*, derivatul colectiv al apel. *batcă* „pelican”;

bătcărie (<*batcă* + suf. *-ărie*) „habitatul bătcilor”, „lacul unde își fac cuiburile și viețuiesc pelicanii”.

Beléul, lac mare în lunca Prutului, la nord-vest de Slobozia Mare (rn. Cahul) (Arbore, 2001: 24). Suprafața – 30 km². Adâncimea – 2-3 m. Atestat documentar în 1518 și 1554 [DIR, veac. XVI, vol. I, p. 125-126; vol. II, p. 40]. Probabil, din slav. *Белое (озеро)* „lacul alb”, „lac lucitor, care lucește la soare”.

Berbéciul, cu var. *Dealul Berbecilor*, pășune la nord-vest de Baurci-Moldoveni (rn. Cahul). Aici a fost o pășune pentru berbeci (Explicația informatorilor). Numele topic poate fi explicat prin elipsa componentului prim *Deal* și acordul gramatical în gen și număr cu el a componentului secund, devenind astfel toponim simplu unicomponent.

Bogáta, pădure la nord-vest de Cociulia (rn. Cantemir). Toponimul reprezintă un calificativ al obiectului topografic – bogăția naturală a pădurii și, în genere, a părții acestea de moșie.

Bogátul, fost lac mare în lunca Prutului, astăzi teren agricol la sud-vest de Chircani și la nord-vest de Cucoara (rn. Cahul). Din adj. *bogat*, hidronimul având semnificația originară „lacul cu mult pește, bogat în pește”. Denumirea lacului este menționată în sec. XV-XVII (1459, 1515, 1560 ș.a.) [DIR, veac. XIV-XV, vol. I, p.302; veac. XVI, vol. I, p.96, vol. II, p.147].

Boghioáia, gârlă în lunca Prutului, lângă lacul Belevu, la nord-vest de Slobozia Mare (rn. Cahul). Din antrop. *Boghioaie*, numele unei proprietărese din partea locului (< *Boghiu* + suf. *-oaie*).

Boldura, obiect topografic în hotarul satului Chircani (rn. Cahul), 1945-1970, atestări cartografice. Toponim de proveniență antroponimică (< num. fam. *Boldur*).

Bordeiele, parte a satului Andrușul de Sus (rn. Cahul). Conform tradițiilor locale, unii locuitori, înainte de a-și construi case, au locuit aici mai întâi în bordeie (*bordei*, „locuință săpată în pământ și acoperită cu ceamur din lut și paie”).

Boroscăiștea, loc necultivat la sud de Cuciurgoaia (Cahul), 1954, document de arhivă. Din entop. *boroscaiște* „teren împânzit de boroscai”, derivat cu sufixul colectiv *-iște* de la *boroscai*, o varietate a scailui.

Bótul Chíscului, parte de deal, la sud-est de Cociulia (rn. Cantemir). Din top. *Chiscul*, precedat de entop. *bot* „partea anterioară de unde începe în lungime un deal”.

Bouríul, deal împădurit la sud de Badicul Moldovenesc (rn. Cahul). Altitudinea – 150 m. Etim.: (1) entop. *bour* „deal masiv înalt” sau (2) entop. *bour* „vechi semn de hotar, constând dintr-un stâlp de piatră sau lemn cu stemă domnească”. Astfel de semne de hotar se instalau la margini de moșii și păduri.

Bozăria, loc la nord-est de Lărguța (rn. Cantemir). Toponim fitonimic, din entop. *bozărie* „desiș de boz”, „loc cu multe tufe de boz”.

Bragálea, teren agricol la nord-vest de Țolice (rn. Cantemir). Toponim de origine antroponimică, din num. fam. *Bragalea*.

Brăniștioárele, foste lacuri în lunca Prutului, astăzi terenuri agricole la vest de Andrușul de Jos (rn. Cahul). Denumite la origine după braniștele din împrejurime: *braniște* „locuri de pășune și fâneată”, „fâneată rezervată unde este interzis păscutul vitelor”.

Brebáriul, cu var. *Bribariul*, lac în lunca Prutului, la sud-vest de Crihana Veche (rn. Cahul). Din entop. *brebar* „habitatul brebilor”, derivat cu suf. *-ar* al subst. *breb* „mamifer acvatic rozător înrudit cu castorul”, semnificația inițială a hidronimului fiind „lacul cu mulți brebi”.

Bubuiógi, parte a satului Slobozia Mare (rn. Cahul). Provine de la numele unui sat *Bubuiogi*, menționat documentar în partea locului la 1518 (DIR, A, Moldova, veac. XVI, vol. I, p.125-126). Vechiul toponim *Bubuiogi* are la bază antroponimul *Bubuiog*.

Bucovinéni, partea de sud-est a comunei Baimaclia (rn. Cantemir), denumită astfel pentru că, după cum afirmă informatorii, aici locuiau coloniștii ucraineni originari din părțile Bucovinei.

Budáiu 1, vale la est de Leca (rn. Cantemir), ramificație de dreapta a văii râului Tigheci. Din entop. *budái* „sursă de apă captată într-un ghizd de trunchi scobit; izvor”, „fântână cu apă în față”.

Budáiu 2, loc în lunca Prutului, la sud-vest de Țiganca (rn. Cantemir). „Pe locul acela era o baltă, dar și un grindșor cu pământ lucrător și cu fâneată, mai era și o fântână veche, căreia i se zicea *Budái*” (Explicația informatorilor). Vezi supra și *Budáiu 1*.

Bujóru, râuleț în sudul raionului Cahul, cu variant onimică locală *Valea Bujorului*. Izvorăște la vest de Vulcănești și se varsă în lacul Cahul la sud-est de Reni (Ucraina, reg. Odesa). Lungimea – 30 km. În valea Bujorului se deschid vâlcelele: Valea Rușilor, Uturea, Adâncă (de dreapta), Lacul Popii, Valea Poștei, Chiscul Lat (de stânga). Poate fi explicat prin: (1) antrop. *Bujor* sau (2) apel. *bujor*, semnificația inițială a onimicului fiind în acest caz „valea unde cresc mulți bujori” (sălbatici probabil).

Bulboáca, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *bulboacă* „lac mic, baltă”, „bulhac, băltoacă”, „loc adânc în albia unui râu”.

Bulboána, loc pe valea râului Cahul, la sud de Găvănoasa (rn. Cahul), 1932, document de arhivă. Din entop. *bulboană* „loc adânc într-o apă curgătoare”, „vârtej de apă; vâltoare”, „ochi de apă cu nămol”, „izvor mocirlos” (Jordan, 1963: 59).

Bulbuhána, loc pe valea râului Salcia Mare, la sud de Tătărești (rn. Cahul), 1915, document de arhivă. Din entop. *bulbuhână* „băltoacă”.

Bulhácul, cu var. *Râpa Bulhacului*, vâlcea pe teritoriul satului Sadâc (rn.

Cantemir), ramificație de stânga a văii râului Ialpușel. Din entop. *bulhac* „lac mic, heleșteu”, „groapă cu apă adunată din ploi; băltoacă”.

Cahulét, râuleț la est de Andrușul de Sus (rn. Cahul), afluent de stânga al râului Cahul, la nord de Pelinei. Lungimea – 10 km. Diminutiv al hidr. *Cahul* cu form. -eț. Cf. și alte hidronime diminutive cu suf. -eț: *Ciuhureț, Pruteț, Răuteț*.

Cámara Agricolă, loc la nord-est de Coștangalia (rn. Cantemir). „Acolo, la reforma agrară din anii 1918-1924, Camera Agricolă din Cahul avea o stație de agronomie” (Explicația informatorilor). Vezi supra și *Agronomia*.

Cantónul, loc de agreement pe malul unui fost braț al Prutului, la sud-vest de or. Cahul. Din entop. *canton* „pichet de grăniceri”. Aici, conform tradițiilor locale, ar fi existat în trecut un pichet al grănicerilor.

Caraculác, vâlcea la nord-est de Tartaul (rn. Cantemir), ramificație de stânga a Văii Craciunului. Toponim de origine turcică: *kara* „negru”, *kulak* „vale”, „vâlcea”, semnificația numelui topic fiind la origine „valea neagră, întunecată”.

Cardónul Vechi, loc la vest de Iepureni (rn. Cantemir), unde, în sec. al XIX-lea, a existat un pichet de grăniceri între gubernia țaristă Basarabia și România (entop. *cardon* „pichet de grăniceri”).

Cardónul, loc în pădurea de la nord de Haragâș (rn. Cantemir), unde pădurarul își are casa, gospodăria proprie. Din entop. *cardon* „locuința pădurarului”.

Căinárul, cu var. *Căinariul*, pârâu, afluent de dreapta al râulețului Hălmăgea, la sud-vest de Badicul Moldovenesc (rn. Cahul). Lungimea – 2, 5 km. Etim.: tur. *kaynar* „izvor puternic”, „izvor din care își ia începutul un pârâu”. Izvorăște dintr-un loc cu multe izvoare, denumit de localnici *Ochi*.

Cărăsul, lac în lunca Prutului, la vest de Crihana Veche (rn. Cahul). Formație onimică prin metonimie (*toto pro pars* „totul printr-o parte”), semnificația inițială a hidronimului fiind „lacul cu carași”, „lac unde se prind bine carașii”.

Cătina, loc în lunca Prutului, la vest de Țiganca (rn. Cantemir). Toponim fitonimic, din term. bot. *cătină* „specie de arbuști spinoși cu frunze mici și cu fructe roz sau albe” (< lat. *catena*).

Ceaírul, loc șes pe valea râului Cahul, pe ambele maluri ale râului, la vest de satul A. I. Cuza (rn. Cahul). Din entop. *ceair* „pășune, imaș”, „pășune pe valea unui râu” (Eremia, 2006: 40).

Cesnocári, partea de nord-vest a comunei Baimaclia (rn. Cantemir). Din apel. dial. *cesnocar* (< rus. *часнок* „usturoi”). „Mahalaua se numește așa pentru că era locuită de oameni veniți din sudul Basarabiei; ei se ocupau cu cultivarea usturoiului” (Explicația informatorilor).

Cetátea, cu var. *Pe Cetate*, loc cu urme de fortificații vechi la nord de Giurgiulești (rn. Cahul). Din entop. *cetate* „oraș fortificat”, „partea fortificată a uinui oraș”, „locul unei așezări fortificate”, „loc întărit prin valuri și șanțuri în scopuri defensive”.

Chetrările, vale, ramificație de stânga a văii Vintelești, la est de Manta (rn. Cahul). Lungimea – 2 km. Din *chetrării*, plural al entop. *chetrărie* (lit. *pietrărie*) „loc cu pietre”, „teren cu sol dur, pietros” (< *piatră* + suf. *-ărie*).

Chetrósul, pâraiaș, afluent de stânga al Prutului, la sud de Brânza (rn. Cahul). Lungimea – 5 km. Din adj. *chetros* (lit. *pietros*) „cu pietre”, „cu sol dur, pietros”, prin substantivizare.

Chirigíul, cu var. *Pe Chirigiu*, teren agricol la sud-est de Ciobalaccia (rn. Cantemie). Toponim antroponimic, din *Chirigiu* < apel. dial. *chirigiu* „cărăuș”.

Chíscul, deal înalt la est de Lărguța (rn. Cahul), având cota 263 m deasupra nivelului mării. Din entop. *chisc* (lit. *pisce*) „deal înalt”, „vârf, culme de deal înalt”.

Chíscul Lúpului, deal în marginea pădurii dinspre comuna Tigheci, la nord-vest de Cociulia (rn. Cantemir). Din entop. *chisc* (lit. *pisce*) și term. zoonimic *lup*, toponimul vizând habitatul sau prezența frecventă a lupilor în acest loc. Pentru *chisc* a se vedea explicațiile la numele topic *Chiscul*.

Chíscul Túrcului, deal (alt. 233 m) la est de Pleșeni (rn. Cantemir). Din entop. *chisc* (lit. *pisce*) „vârf de deal înalt” și etnon. *turc*, toponimul referindu-se la vechimea numelui topic (de pe vremea turcilor) și nu la apartenența obiectului topografic.

Chișiórul, deal (alt. 230 m) în Pădurea Tigheciului, la est de Hănăseni (rn. Cantemir). Din entop. *picior* (reg. *chicior*, *chișior*) „partea de deal (sau munte) în prelungire”, „ramificație de deal mare, înalt”.

Chișiorul Dealului, parte de deal (alt. 127 m) la sud-est de Țărăncuța (rn. Cantemir). Din entop. *chișior* (*chicior*, lit. *picior*) „partea de jos a unui deal (sau munte)”, „ramificație sau prelungire în scădere a unui deal (sau munte)”. Vezi supra și *Chișiorul*.

Ciobalaccía, var. *Ciobalacciica*, vale, ramificație de dreapta a văii râului Salcia Mică, la sud de Burlacu (rn. Cahul). Denumită după o veche seliște *Ciobalaccia*, situată pe această vale, dispărută la sfârșitul sec. al XIX-lea.

Ciocánele, lacuri în lunca Prutului, lângă marele lac Belevu, la sud-vest de Văleni (rn. Cahul). Din reg. *ciocane* (sing. *ciocan*) „tulpinile porumbului”, „hlujani, strujeni”. De reținut explicația informatorilor: „Aici a fost pământ lucrător, semănat cu păpușoi, dar odată, când a fost inundație, pământul a fost acoperit cu apă, ciocanele rămânând așa, în picioare”.

Ciorăria, vâlcea, ramificație de stânga a văii Uturea, la nord-est de Slobozia Mare (rn. Cahul). Lungimea – 3 km. Din *ciorărie*, derivat colectiv cu suf. *-ărie* al apel. *cioară*, numele topic desemnând habitatul ciorilor – „vale cu multe ciori”, „valea ciorilor”.

Cioríța, râuleț, afluent de stânga al râului Cahul, la satul Lebedenco (rn. Cahul). Începe la vest de Lucești și are direcția de la nord spre sud. Lungimea – 15 km. Din apel. *cioriță*, diminutiv al lui *cioară*, hidronimul vizând habitatul ciorilor,

cândva deosebit de numeroase în plantațiile de salcâmi de pe valea acestui râuleț.

Ciotcăria, loc în pădurea de la nord-est de Haragăș (rn. Cantemir). Din entop. *ciotcărie*, derivat colectiv, cu suf. *-ărie*, de la *ciotcă* (\approx *ciot*) „partea rămasă dintr-un copac tăiat sau rupt de la rădăcină”, „teren rămas cu cioturi după tăierea pădurii”.

Ciotoăia, loc în pădurea de la nord-vest de Haragăș (rn. Cantemir), unde a fost tăiată cândva pădurea și au rămas doar cioturile (cioatele, rădăcinele împreună cu partea de jos a tulpinelor de copaci).

Ciubucția, vale și parte de moșie la nord-vest de Ciobalaccia (rn. Cantemir), valea având deschidere din dreapta în valea râului Larga, în marginea de nord a localității. „Acolo a fost pădure pe vremuri, acum sunt vii. Se zice că acolo s-a aflat și un sat tătăresc care se numea așa. Unii zic că locul se numește așa pentru că pe acolo se găseau pe camp multe ciubucuri” (Explicația informatorilor).

Coinducul, vale la sud-vest de Ciobalaccia (rn. Cantemir), ramificație de dreapta a văii râului Larga. Toponim de origine turcică. Comp. hidronimul Coinduc, cu var. *Cunduc*, denumirea cursului inferior al râului Cogâlnic (pe teritoriul Republicii Moldova și Ucrainei, reg. Odesa).

Corneasa, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la vest de Roșu (rn. Cahul). Etim.: din (1) antrop. fem. *Corneasa* sau (2) apel. *corn*, toponimul având semnificația originară „lacul de pe locul cu copaci de corn”.

Cornul, deal (alt. 115 m) în hotarul comunei Colibași (rn. Cahul), 1945-1970, atestări cartografice. Din apel. *corn* „vârf de deal; pisc”. Entop. *corn* mai are și semnificațiile „cot, unghi, colț”, „loc unde se întâlnesc capetele unor obiecte topografice (păduri, ogoare etc.)”.

Costéiul, parte de teren agricol în preajma Capacliei (rn. Cantemir). Din apel. *costei* „plantă erbacee din familia gramineelor, cu frunze păroase și cu spiculețe gălbui”, „țapoșică, sadină, chir, chirău”.

Cóta, terenuri agricole pe partea stângă a văii Sasâghiol, la est de satul Bobocica (rn. Cantemir). După reforma agrară din 1918-1924, aici moșierului din partea locului îi rămase în posesie cota de 100 ha de pământ, prevăzută de legea de desproprietărire a moșierilor și împrăștiere a țăranilor basarabeni.

Cótul Tochilei, cotitură a Prutului, aflată în dreptul lacului Tochila, la sud-vest de Brânda (rn. Cahul). Din entop. *cot* „loc unde cotește un râu; cotitură, întorsătură” și top. *Tochila* în genitiv.

Crâcul Rénilor, vâlcea, ramificație de stânga a Văii Mari, la est de Giurgiulești (rn. Cahul). Lungimea – 2, 5 km. Din entop. *crac* și top. *Reni*; *crac* „ramificație a unei văi”, „ramificație a unei ape curgătoare; afluent”. Termenul entopic este atestat în documentele din sec. al XVI-lea (1520, 1588, DERS, p.56).

Crâma, gospodărie vinicolă la sud-est de Borceag (rn. Cahul). Din apel. *cramă* „clădire, de obicei la vie, cu pivniță, unde se prepară și se depozitează vinul

(uneltele agricole etc.)”.

Crápul, lac în lunca Prutului, la nord-vest de Colibași (rn. Cahul). Din apel. *crap*, hidronimul redând la origine o particularitate a obiectului desemnat – „lac bogat în crapi”, „lac unde se prind bine crapii”.

Culíciul, loc la vest de Ghioltosu (rn. Cantemir), fost lac în lunca Prutului. Toponim cu etimologie controversată: 1) din antrop. *Culici* (hipoc. al lui *Neculici*); 2) din term. ornit. *culici* (\approx *culic*) „găinușă de baltă”, „becață”.

Curcubefica, parte de moșie la est de Chioselia (rn. Cantemir). Toponim herbonimic: *curcubefică* „plantă minoră din familia curcubetelor, cu fructe mici rotunde, cu miros specific (strident)”.

Curnúțul, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la sud-vest de Roșu (rn. Cahul). Din apel. *curnuț* „plantă cu frunze ghimpoase și cu fructe globuloase, cu ghimpi îndoșiți la vârf; fructul acestei plante; scai”. Toponim fitonimic.

Curpenișul, pădure la est de Pleșeni (rn. Cantemir). Din entop. *curpeniș* „pădurice tânără”, „desiș de copăcei”, „loc cu curpeni (rădăcini) de copăcei” (Eremia, 2006: 59).

Dâmbul Máre, deal (alt. 150 m) la sud-est de Pleșeni (rn. Cantemir). Din entop. *dâmb* „ridicătură de pământ de formă rotundă”, „deal conic izolat” și adj. *mare*.

Deálul Álbotei, deal (alt. 202-210 m) la est de Tartaul de Salcie (rn. Cahul). Din entop. *deal* și top. *Albota*, denumirea localității din apropiere (rn. Taraclia).

Deálul Crúci, deal (alt. 128 m) la sud-vest de Chioselia (rn. Cantemir). „Pe dealul acela, până nu demult, era o cruce mare de lemn, pe care au ridicat-o oamenii din sat, când cu tot alaiul de preoți și credincioși, cu icoanele și steagurile din biserică, au înconjurat moșia satului, rugându-se către Domnul să le dea ploaie, pentru că pe atunci băntuia o mare secetă în Basarabia” (Explicația informatorilor).

Deálul Mórilor, deal la nord-est de Brânza (rn. Cahul). Pe acest deal se aflau în trecut multe mori de vânt. În 1827 satul avea 3 mori de vânt, iar la 1878 – 8 mori de vânt și una cu tracțiune de cai.

Délnița, porțiune de teren de formă alungită, la marginea de est a comunei Țiganca (rn. Cantemir). Din entop. *delniță* „parcelă de pământ arabil, adesea lungă și îngustă”, „șanțul (cu îngrăditură) din jurul satului, care despărțea localitatea de țarină”.

Dervéntul, vâlcea la sud de Slobozia Mare (rn. Cahul). Din entop. *dervent* „depresiune de teren; vâlcea”, „strâmtoare în munți”, „trecere printre munți sau dealuri”.

Douăzéciul, cu var. *În Douăzeci*, teren agricol la nord de Toceni (rn. Cantemir). Aici sătenii dețineau loturi a câte 20 de prăjini: *prăjină* „unitate de măsură pentru suprafețe de teren, egală aproximativ cu 3, 5 m² de pământ”.

Drácile, lac în lunca Prutului, la vest de Manta (rn. Cahul). Din apel. dial. *dracile*, plural al termenului botanic *dracilă* „arbust spinos cu flori galbene și fructe în formă de boabe roșii” (DD, 1985: 30). După cum susțin informatorii, în locurile din preajma lacului ar fi crescut arbuști de dracilă.

Drumul Măjilor de peste Prut, obiect topografic, or. Cahul, 1975, document de arhivă. Etim.: componentul *majă* (pl. *măji*) este un istorism cunoscut în trecut cu semnificația „car special amenajat pentru transportarea peștelui proaspăt pus la gheață”.

Drumul Póștei, drum vechi, cu direcția de la Vulcănești spre Reni, la est de Cășlița-Prut și Giurgiulești (rn. Cahul). Menționat pe hărțile topografice vechi. Era un drum al serviciilor de transport pentru călători și corespondență și, bineînțeles, pentru carele de mărfuri și produse alimentare, în special, pentru peștele prins în bălțile Dunării, în lungul lui având stații de poștă și hanuri.

Dughia, loc într-o vâlcea situată la sud-vest de Coștangalia (rn. Cantemir). Din apel. *dughie* „plantă erbacee din familia gramineelor, cultivată pentru furaj; pârâng” (*Setaria italica*).

Făța Sătului, parte de moșie la nord de Tartaul (rn. Cantemir). Din entop. *față* „partea dealului orientată spre sat” și apel. *sat* „localitate rurală”.

Făgădău, altă dată cătun separat, la sud de Lebedenco (rn. Cahul), astăzi comasat cu acest sat. Din entop. *făgădău* „han la un drum mare”, „cârciumă”, „prvălie, magazin”. „Aici se afla pe vremuri un han la șleahul dintre Cahul și Vulcănești” (Explicația informatorilor).

Fălcile, teren agricol la vest și sud-vest de Haragâș (rn. Cantemir). Din term. *falcă* „veche măsură pentru suprafețe agricole (în Moldova egală cu 1,43 ha)”, „teren agricol de mărimea respectivă”.

Fânățul, loc în lunca Prutului, la vest de Țiganca (rn. Cantemir). Din entop. *fânaț* „loc pe care crește iarbă pentru fân”.

Fântâna Zânelor, fântână veche în pădurea Mănăstireasca, la est de Lărguța (rn. Cantemir). Tradițiile populare locale păstrează câteva legende despre proveniența acestui nume topic.

Flămânda, vale cu pârâu, ramificație de dreapta a văii râului Cahul, la sud de Vulcănești. Lungimea – 20 km. Ramificații: Valea Coșer(i)ului, Valea Beilicului. Din adj. *flămând*, prin substantivizare, semnificația inițială a hidronimului fiind, probabil, „valea cu pământ de fertilitate scăzută”. De aici explicația informatorilor – „valea celor flămânzi, a celor săraci”.

Foltănele, lac în lunca Prutului, la vest de Crihana Veche (rn. Cahul). Din entop. *foltan* „desiș de stuf și papură”, „stufărie”, „păpuriș”. Exemplu: *Dincolo de un foltan de stuf se mișcă domol două sălbătăciuni* (M. Sadoveanu).

Frunzáriul, parte de moșie la est de Colibași (rn. Cahul). Din entop. *frunzar*

„desiș de copaci; tufăriș”, „pădurice”. Există aici și o mică pădure, în trecut de proporții mai mari, care a fost tăiată în cursul timpului. Vezi infra *Movila Frunzariului, Podișul Frunzariului*.

Fundăcul, loc la sud-est de Antonești (rn. Cantemir), unde se înfundă o vale, aceasta având direcția spre Cantemir. Din entop. *fundac* „terminația superioară a unei văi”.

Fundoáia, pădure la nord-est de Andrușul de Sus și Baurci-Moldoveni (rn. Cahul). Din entop. *fundoaie* „terminația superioară a unei văi”, „locul unde se înfundă o vale”.

Fúniile, terenuri agricole la nord-vest de Andrușul de Jos (rn. Cahul). Din entop. *funie* „pământ măsurat cu funia”; *funie* „frânghie de lungime variabilă cu care se măsură în trecut pământul”.

Găunoása 1, vale, ramificație de stânga a văii râului Cahul, la satul Găvănoasa. Lungimea – 15 km. Din adj. *găunos* „cu hârtoape (râpi, gropi)”. Cf. și *găvan* „vale adâncă și închisă; hârtop, râpă”. Numele văii a fost preluat de satul Găvănoasa situat la gura acestei văi.

Găunoása 2, vale la vest de Tătăreșeni (rn. Cantemir), ramificație de dreapta a văii râului Tigheci. Toponim la origine adjectiv substantivizat: *găunos* „cu gropi, cu râpi; gropuros, râpos” (*găună* „adâncitură, gaură în pământ”, „groapă, râpă”).

Găuzoáia, vale la est de Pleșeni (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii râului Tigheci. Din entop. *găoază* „depresiune de teren; râpă, văgăună”, „vale adâncă”(+ form. *-oaia*).

Găvánul, vâlcea de stânga văii Cânepei, la est de Vadul lui Isac (rn. Cahul). Se mai numește *Valea Aniței*. Etim.: entop. *găvan* „depresiune de teren adâncă”, „hârtop”, „văgăună”, „râpă împădurită” (Eremia, 2006: 76).

Gârla cea Máre, apă curgătoare în lunca Prutului, la vest de Colibași (rn. Cahul). Din entop. *gârlă* „mică apă curgătoare” și adj. *mare*, hidronimul denumind o gârlă ce unește mai multe lacuri și bălți cu râul Prut, din care acestea se alimentează în timpul revărsărilor.

Gârlíciul, fostă gârlă în lunca Prutului, astăzi teren agricol și pășune la nord-vest de Vadul lui Isac (rn. Cahul). Din entop. *gârlíci*, diminutiv al apelativului *gârlă* „mică apă curgătoare”, „pârâu”.

Gâscár(i)ul, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la vest de Chircani (rn. Cahul). Din entop. *gâscar* (reg. *gâscari*), formația onimică referindu-se la habitatul găștelor sălbatice, semnificația inițială a hidronimului fiind „lacul găștelor (sălbatice)”.

Gâscăríile, lacuri în lunca Prutului, unde își făceau cuiburi și viețuiau găștele sălbatice, astăzi teren agricol la vest de Zărnești (rn. Cahul). Din *gâscării*, pluralul lui *gâscărie* „habitatul găștelor” (< *gâscă* + suf. *-ărie*).

Gâtoáiele, foste gârle și lacuri în lunca Prutului, astăzi teren agricol și pășune la vest de Vadul lui Isac (rn. Cahul). Din entop. *gâtoi* (pl. *gâtoaie*) „gârlă care face legătura între două lacuri sau bălți din lunca unui râu”.

Gâtóiuł cu Plomână, fostă gârlă în lunca Prutului, la nord-vest de Vadul lui Isac (rn. Cahul). Din entop. *gâtoi* și apel. dial. *plomână* „nufăr de baltă”, „pătlagină”.

Gémenea, cu var. *Gemenele*, locul unor foste lacuri din lunca Prutului, astăzi terenuri agricole la vest de Chircani și Cucoara (rn. Cahul). Din *gemenele* prin singularizare, hidronimul referindu-se inițial la două lacuri învecinate care s-au îngemănat, care s-au unit într-unul singur, prin acumularea apelor în timpul inundațiilor din lunca Prutului. Cf. iezerul *Gemenii* din țin. Tigheci, atestat la 1604 [DIR, veac. XVII, vol. I, p. 148].

Gherghína, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la vest de Baurci-Moldoveni și nord-vest de Cucoara (rn. Cahul) (Arbore, 201: 103). Din (1) apel. *gherghină* „plantă erbacee cu flori decorative (albe, galbene, roșii, violete), fără miros” sau (2) antrop. fem. *Gheorghina*, prenumele unei proprietărese din partea locului.

Ghibăneánca, teren agricol la est de Roșu (rn. Cahul). Din antrop. *Ghibăneanca*, numele unei proprietărese de pământ, originară din satul Ghibanu (azi parte a comunei Baurci-Moldoveni), sau din antrop. *Ghibanu*, cu suf. *-eanca*, denumirea desemnând în cazul dat proprietatea funciară a unui oarecare Ghibanu.

Ghiolgiúc, vale la sud-est de Tartaul (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii râului Larga. Toponim de origine turcică: *gölciuk*, diminutiv al lui *göl* „lac”, „heleșteu”, cu suf. *-ciuk*.

Ghivéciul, râpă la marginea de sud a comunei Porumbesti (rn. Cantemir), pe partea stângă a văii râului Tigheci. Probabil, dintr-un entopic *ghiveci* „vâlcea de formă rotundă”, „hârtop cu vegetație bogată”. Să se compare și alte entopice care redau configurația obiectelor topografice: *căldărușa*, *covățelele*, *tigăița*.

Ghizuníile, loc la nord-vest de Larga Veche (rn. Cahul). Din entop. *ghizunii*, plural al entop. *ghizunie* (lit. *vizuină*) „adăpostul pe care și-l sapă în pământ unele animale sălbatice (vulpele, bursucii)” (Iordan, 1963: 349).

Gríndul, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *grind* „ridicătură de teren de formă alungită în lunca inundabilă a unui râu”, „insuliță în albia unei ape curgătoare sau stătătoare”.

Gríndul Bălăcii, loc la sud-vest de Constantinești (rn. Cantemir). Din entop. *grind* „fâșie de pământ mai ridicată în lunca unui râu, pe care apa nu o poate acoperi în timpul inundațiilor”. „A fost acolo o insuliță, lângă gârla Bălacea, creștea acolo și iarbă, dar mai mult păpuriș” (Explicația informatorilor).

Gríndul Otmócului, grind în lunca Prutului, în vecinătatea lacului Otmocul, la vest de Andrușul de Jos și la nord-vest de Roșu (rn. Cahul). Din entop. *grind* și

hidr. *Otmocul*. Vezi infra *Otmocul*.

Gropána, cu var. *Groapa lui Țupanu*, loc în lunca Prutului, în trecut lac de luncă, la vest de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *gropană* „adâncitură mare de teren”, „lac sau baltă format într-o adâncitură de teren”, „heleșteu”.

Gúra Lărgii, locul de deschidere în valea Prutului a văii râului Larga, la sud de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *gură* „începutul din partea de jos a unei văi”, „locul de vărsare a unei ape curgătoare” și hidron. *Larga* în genitiv.

Gurmázul, deal înalt (alt. 200 m) la nord-est de Cociulia (rn. Cantemir). Din entop. *gurmaz* (= *grumaz*), având sensul „partea cea mai înaltă a dealului; culme”.

Hagí-Bair, deal cu altitudinile 161-173 m la vest de Găvănoasa (rn. Cahul). Oronim de origine turcică: *haği* „hagiu, pelerin”, *bajir* „deal”; în traducere *Dealul Hagiului*.

Hașcaná, parte de teren agricol la sud-est de Iepureni (rn. Cantemir), pe versantul de stânga al văii râulețului Saca. Din entop. *hașcana* (*hașchină*) „parcelă de pământ; halcă, hliză, partial”.

Hăbzăul, vâlcea adâncă, râpă care dă în lunca Prutului, la marginea de sud a satului Colibași (rn. Cahul). Din entop. *hăbzău* (*hamzău*) „râpă cu pârâu; gârlă”, „șanț săpat pentru scurgerea apei” (DD, 1986: 113).

Hălmágea, râuleț, afluent de stânga al Prutului la Zârnești și Baurci-Moldoveni (rn. Cahul). Începe la nord-est de Badicul Moldovenesc, prin ramificațiile de obârșie Scumpia și Rădiul din Sus, și trece prin localitate, acumulând apele pâraielor Rădiul din Jos, Râpa Moșneagului, Valea Dascălului (de stânga), Căinarul, Răjepul (de dreapta). Lungimea – 26 km. Direcția: N→S→SV. Din microtop. *Hălmagea*, acesta la origine fiind un antroponim (< ung. *Halmagy*).

Hărmánul, teren agricol la nrd de Andrușul de Sus (rn. Cahul). Din entop. *hărman* (*harman*) „loc special amenajat unde se treieră cerealele”. „Aici un vechi proprietar de pământ își treiera, la marginea satului, recolta de cereale” (Explicația informatoilor).

Hățășul, loc la sud-est de Ciobalaccia (rn. Cantemir). Din entop. *hătaș* „drum prin care sunt scoase din sat la păscut vitele”, „cărare sau drum de pădure”, „cărare făcută de animale prin pădure”.

Hărtoápele, vâlcea la sud de Iepureni (rn. Cantemir), ramificație de stânga văii râulețului Saca. Numele topic reprezintă pluralul termenului entopic *hărtop* „vâlcea scurtă și îngustă, de formă rotunjită, cu pante repezi și înierbate”, „adâncitură de teren în semicerc, fără ramificații”.

Hărtópul Iserlíei, vâlcea, ramificație de stânga a Văii Enichioiului, la sud-est de Acui (rn. Cantemir) Din entop. *hărtop* și oicon. *Iserlia*, denumirea veche a actualului sat Dimitrova.

Hectárele, terenuria gricole la sud-est de Țiganca (rn. Cantemir). „Hectarele

sunt pământurile de împroprietărire a oamenilor din sat la reforma agrară din anii 1920” (Explicația informatorilor).

Hidrărea, gârlă în lunca Prutului, la vest de Crihana Veche (rn. Cahul). Din entop. *hidrare* „habitatul hidrelor” (< apel. *hidră* (*vidră*) „mamifer carnivor care trăiește pe malul apelor”, cu suf. *-ar(ea)*). Cf.: *Brebar(i)ul*, *Gâscar(i)ul*, *Răcar(i)ul* etc.

Hliza, cu var. *Hlizia*, teren agricol la nord-est de Andrușul de Jos (rn. Cahul). Etim.: entop. *hliză* (*hlizie*) „parcelă de teren agricol lungă și îngustă”, „parte dintr-un lan”, „sfoară de moșie” (Eremia, 2006: 89). Sinonime ale termenului entopic: *deleancă*, *hașchină*, *funie*, *lanț*, *partal*, *postată*, *sfoară*, *șușăniță* ș.a.

Hodoroába, parte din pădurea de la nord de Haragăș (rn. Cantemir). Etimologie controversată: 1) din antroponimul, la origine poreclă *Hodoroabă*; 2) creație metaforică, cu referire la aspectul sau starea pădurii din acea zonă. Comp. apel. *hodorog* (fem. *hodoroagă*, var. *hodoroabă*) „lucru (mai ales vehicul) vechi, stricat, hodorojit”, „epitet injurios dat bătrânilor”.

Hólbura, loc în lunca Prutului, la vest de Țiganca (rn. Cantemir). Din term. bot. *volbură* (local rostit *holbură*) „plantă erbacee cu tulpina subțire, târătoare sau agățătoare, cu flori albe sau roz, având corolla în formă de pălnie; rochița rândunelei, adormitele” (*Convolvulus arvensis*).

Hólmul, deal (alt. 167 m) la est de satul Hârtop (rn. Cantemir). Din entop. *holm* „ridicătură de pământ mai mică decât dealul”, „mică ridicătură conică de pământ, cu vârful rotunjit”.

Hostoroábele, locuri accidentate la sud-vest de Haragăș (rn. Cantemir). Din entop. *hostoroabă* (*costoroabă*) „loc cu surpături de teren, râpos, prăpăstios”.

Hreábănul, cu alonimul *Schinarea Porcului*, deal în pădurea de la nord-est de Lărguța (rn. Cantemir), care separă cursurile apelor de pe văile ce duc spre comunele Capaclia și Cociulia (alt. 290-302 m). Din entop. *hreabăn* (*greabăn*) „partea cea mai înaltă a dealului, îngustă și prelungită”. Toponimul *Schinarea Porcului* reprezintă o creație popular metaforică.

Hulpăria, locuri accidentate, nisipoase, cu vizuini de vulpoi, la est de Enichioi (rn. Cantemir). Din entop. *hulparie* (*vulpărie*) „loc cu vizuini de vulpi”, derivat al termenului zoologic *vulpe* (cu sufixul colectiv *-ărie*).

Húlturul, deal (alt. 260 m) la sud-vest de Lărguța (rn. Cantemir). „Prin desigurile de arbuști de pe acest deal își aveau cuibare hulturii, sau hultanii, cum le mai spunem noi” (Explicația informatorilor).

Hulubóia, vale, ramificație pe stânga a văii râului Salcia Mare, la Tătărești (rn. Cahul). Denumită după *Valea Huluboaiei*, alonimul văii râului Salcia Mare, partea superioară a acestei văi, de la Tătărești pân în capătul ei de sus. Etim.: *Huluboița*, diminutiv al hidr. *Huluboaia* (*Valea Huluboaiei*), cu suf. *-ița*.

Húma, vale la est de Găvănoasa (rn. Cahul), ramificație de stânga a văii râului Cahul lângă Vulcănești. Lungimea – 14 km. Din apel. *humă* „argilă; lut alb sau alb-gălbui”, toponimul redând o particularitate a solului.

Ialpuḡel, râu, afluent de dreapta al Ialpuḡului, la sud-est de Borceag (rn. Cahul) (Arbore, 2001: 121). Lungimea – 42 km. În Ialpuḡel se varsă râulețele și pâraiele: Hârtopul Turcului, Valea Moșiei, Tobzari, Valea Șamaliei, Valea Enichioiului, Valea Chioseliei, Valea Borceagului, Cunduc (de dreapta), Caraiman, Săraca, Zănatul, Valea lui Dragnea, Țanca (de stânga). Etim.: formație diminutivală de la hidr. *Ialpuḡ*, cu suf. *-el*, specific afluenților.

Iézărul, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol în cuprinsul satelor Brânza și Colibași (rn. Cahul) (Eremia, 2023: 48). Din entop. *iezăr* (lit. *iezer*) „lac natural, foarte adânc”, „lac fără mlaștini, cu apă limpede”.

Imășul Sătului, loc la sud de Sadăc, pe valea râului Ialpuḡel (rn. Cantemir). Nume topic compus din entop. *imaș* „teren necultivat, folosit ca pășune” și apel. *sat* „localitate rurală”.

Izlázurile, locuri în lunca Prutului, la nord-vest de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *izlaz* (pl. *izlazuri*) „loc necultivat, folosit ca pășune”. Sinonime entopice: *ceair*, *imaș*, *păscătoare*, *pășune*, *suhat*, *toloacă* ș.a.

Izvoára, vâlcea la sud-est de Cania (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii Barăneasa. Toponimul reprezintă singularul refăcut din forma de plural *izvoare* prin acordul cu termenul elipsat *vale* (inițial – *Valea Izvoarelor*).

Jápșa, baltă în lunca Prutului, lângă lacul Belevu, la nord-vest de Slobozia Mare (rn. Cahul). Din entop. *japșă* „baltă”, „lac de lună”.

Jumătățile, parte de moșie a comunei Cârpești (rn. Cantemir), situată la vest de localitate, unde localnicii, la reforma agrară din 1918-1924, au fost împrumăriți cu jumătăți din loturile repartizate (2,5-3 ha).

Larga, râu, afluent de stânga al Prutului, lungimea – 30 km, Gotești (rn. Cantemir), 1770, 1820, atestări cartografice. Din adj. *larg* (fem. *largă*) „(râu cu albia) largă, lată”.

Láta, fostă baltă în lunca Prutului, astăzi terena gricol la sud-vest de Roșu (rn. Cahul). Din adj. *lat*, prin substantivizare, hidronimul referindu-se la o particularitate dimensională a obiectului hidrografic („baltă lată”).

Lemnósul, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la vest de Roșu (rn. Cahul). Din adj. *lemnos*, toponimul având semnificația „lacul cu lemne, cu copaci uscați”, referindu-se inițial la un loc cu copaci care a fost inundat.

Línia, drum la vest de Suhat (rn. Cantemir). Din entop. *linie* „drum de camp sau prin pădure, mai puțin umblat”.

Línia Ócnei, drum pe rectilinie în pădurea de la est de Lărguța (rn. Cantemir). În capătul acestui drum se află o groapă mare săpată în pământ în căutarea nor

minereuri de sare (presupun localnicii). Etim.: *linie* „drum pe linie dreaptă în pădure”, *ocnă* „groapă mare în pământ (săpată)”, „mină (în general)”, „mină de sare”.

Lóturile, teren agricol la nord-vest de Chioselia Mare (rn. Cahul). Din entop. *lot* „parcelă de pământ cu care au fost împrăștiți țărani la reforma agrară din 1918-1924”.

Lumânărica, câmp la nord de satul Bobocica (rn. Cantemir). Aici, pe vremuri, după cum susțin informatorii, locurile erau împânzite de lumânărică (*lumânărică* „plantă erbacee medicinală cu frunze mari și cu flori galbene, dispuse în spic”) (*Verbascum thapsus*).

Lunca, teren agricol și pășune pe valea Prutului, la nord-vest de Paicu (rn. Cahul). Din entop. *luncă* „teren pe malul unei ape curgătoare”, „șes de-a lungul unui râu”.

Lunca Bătrână, loc în lunc Prutului, la vest de Gotești (rn. Cantemir). „În locul acela scăzuse apa din baltă și formase un fel de pajiște. Dar asta a fost tare demult și de aceea i-au zis *Lunca Bătrână* sau *Lunca Veche*” (Explicația informatorilor).

Luncuța, cu var. *În Luncuță*, loc în lunca Prutului, la vest de Țiganca (rn. Cantemir). Diminutiv cu form. *-uța* al termenului entopic *luncă* „șes inundabil de-a lungul unei ape curgătoare”, „pădurice pe malul unui râu; zăvoi”.

Lúngul, fost lac înlunca Prutului, astăzi teren agricol, la nord-vest de Cucoara (rn. Cahul). Din adj. *lung*, prin substantivizare, hidronimul referindu-se la forma alungită a obiectului hidrografic.

Lupăria, loc în pădurea de la nord de Haragăș (rn. Cantemir). Din entop. *lupărie* „habitatul lupilor”, „loc unde își fac apariția mai des lupii”.

Maránda, denumirea unei părți a văii râului Cahul, de la satul Lebedenco până dincolo de șoseaua Cahul–Moscovei, la est de orașul Cahul. Din antrop. *Maranda*, numele unui proprietar local (< *Smaranda*, prin reducerea consoanei din silaba inițială).

Măcărúș, fostă gospodărie boierească, apoi secție a gospodăriei agricole de stat Trifești, la nord-est de Trifeștii Noi și Moscovei (rn. Cahul). Aici se afla conacul proprietarului M. Macarov. Toponimul reprezintă diminutivul antroponimului *Mocar(ov)*, cu suf. *-uș*.

Măcréști, partea de sud a comunei Cârpești (rn. Cantemir), până nu demult localitate cu statut administrativ-teritorial separat. Toponim antroponimic: num. fam. *Macrea* + form. *-ești*.

Mănăstireásca, parte de pădure la est de Lărguța (rn. Cantemir). „Aici, în sec. al XIX-lea, a existat un schit, pe lângă care începuse să se zidească o mănăstire. Până nu demult, în aceste locuri, se mai păstrau urme de construcții” (Explicația

informatorilor).

Mâleála, parte din lunca Prutului, lângă lacul Belevu, la nord-vest de Slobozia Mare (rn. Cahul). Din apel. *mâleală*, derivat al apel. *mâl*, cu suf. *-eală*; *mâleală* „lac mâlîit, cu nămol”, „mâlîtură”.

Mlădițele Mări, lac în lunca Prutului, la est de Crihana Veche (rn. Cahul). Din *mlădițe*, diminutiv plural al apel. *mladă* „pădurice tânără și deasă”, „desiș de copăcei tineri și arbuști de răchită, salcie”. Formație onimică prin metonimie (*toto pro pars* „totul printr-o parte”), hidronimul având sensul originar „lacul cu mladă”.

Mlădițele Mici, lac în lunca Prutului, la vest de Crihana Veche (rn. Cahul). Din *mlădițe*, diminutiv plural al apel. *mladă*, și adj. *mici* (sing. *mic*). Vezi supra *Mlădițele Mari*.

Mocănița, vale la sud de Andrușul de Sus (rn. Cahul), ramificație de stânga Văii Andrușului. Etim.: (1) antrop. *Mocăniță* sau (2) antrop. *Mocanu*, 3) eventual din apel. *mocan*, prin feminizarea formației onimice sub influența termenului determinat *vale* din *Valea lui Mocanu* sau *Valea Mocanulu* (etimologie susținută de informatori).

Mohila Podișului, movilă la sud de Alexandrovca și la sud-est de Hârtop (rn. Cantemir). Altitudinea – 209 m. Toponim topographic compus: entop. *movilă* (reg. *mohilă*) + microtop. *Podișul*, în genitiv.

Mojila Țarnei, movilă la nord-est de Țiganca (rn. Cantemir). Din entop. *movilă* (local rostit *mojilă*) și microtop. *Țarna*, în genitiv.

Monumentul, cu var. *La Monument* (alt. 150 m), loc istoric pe dealul de la sud-est de Constantinești (rn. Cantemir). Este vorba de obeliscul ridicat în memoria luptei de pe valea râului Larga în timpul războiului ruso-turc din anii 1768-1774.

Moșia Némților, cu var. *La nemți*, terenuri agricole la vest de Baimaclia (rn. Cantemir). Coloniștii nemți, care populau o mahala a comunei, până în 1940, stăpâneau aici câteva zeci de hectare de pământ arabil.

Motrănul, lac în lunca Prutului, la vest de Crihana Veche (rn. Cahul) (Eremia, 2023: 108). Probabil, dintr-un antrop. (< *Motru* sau *Motrea* + suf. *-anu*; *motru* „plantă erbacee cu fructe folosite ca mirodenie; chimen, chimion”, în unele regiuni „pețitor”)

Movila Frunzar(i)ului, movilă pe culmea dealului Podișul Frunzar(i)ului (cota 191,6 m) la nord-est de Colibași (rn. Cahul) (Eremia, 2023: 93). Din entop. *movilă* și top. *Frunzar(i)ul*; onimic topografic.

Movila Săpată, movilă (cota 80 m) la sud-est de Crihana Veche (rn. Cahul). Din entop. *movilă* (local rostit *mohilă*) și adj. *săpat* „cu groapă, găurită”, toponimul fiind o mărturie că movila a fost săpată cândva în căutarea unor comori.

Movila Străjii, movilă (cota 180,9 m) la est de Colibași (rn. Cahul). Din entop. *movilă* și apel. *strajă* „loc de pază”, „loc pe o înălțime, de unde în trecut se

ținea sub observații împrejurimile și de unde se dădea „șvară în țară”, adică se semnaliza apropierea unei primejdii (invazii)”.

Movila Verde, movilă la nord de Vâlcele (rn. Cantemir). Movila s-ar fi numit astfel, după cum susțin localnicii, pentrucă era mereu acoperită de tot felul de copăcei (vișinari, porumbrei etc.).

Movilîța Piramîdei, movilă cu observator (cota 124 m) la nord-est de satul A. I. Cuza (rn. Cahul). Din entop. *movilă* și *piramidă* „instalație de lemn sau de metal cu ajutorul căreia se efectuează măsurători și observări topografice; observator.”

Múchia cei Máre, culmea dealului de la est de Șamalia (rn. Cantemir). Din entop. *muchie* „culme de deal sau de munte ascuțită și alungită” + adj. *mare*, precedat de articolul demonstrativ *cea* (reg. *cei*).

Nadélurile, terenuri agricole la vest de Moscovei (rn. Cahul). Din term. *nadel* „lot de pământ cu care au fost împrumătăriți țăranii la reforma agrară din 1861-1868” (< rus. *надел*).

Nămoáele, locul unor foste lacuri din lunca Prutului, astăzi terenuri agricole la nord-vest de Chircani (rn. Cahul). Din apel. *nămol* „mâl care se depune pe fundul apelor stătătoare”. Hidronimul vizează o particularitate a obiectelor hidrografice de altădată – „lacuri cu nămol, noroioase”. Cf. top. ist.: *Glodurile*, pe Botnișoara, lângă Molești (Ialoveni), *Glodorele*, pe Delia, lângă Ungheni (1522, 1555; Gonța, INL, 112).

Nisipișul, cu var. fon. *Năsâchișul*, deal la nord-est de Baurci-Moldoveniși la sud-est de Larga Veche (rn. Cahul). Din entop. *nisipiș* (reg. *năsâchiș*) „teren care conține mult nisip, acoperit cu nisip” (< *nisip* + suf. *-iș*).

Nouă Prăjine, terenuri agricole la nord-vest de Cășla (rn. Cantemir). „Ogoare a câte 9 prăjini fiecare moștenite încă de la reforma agrară a domnitorului Alexandru Ioan Cuza” (Explicația informatorilor). Din numer. *nouă* și apel. *prăjină* „unitate de măsură pentru suprafețe agricole egală cu 5,8-6,7 m²”.

Óchiul, cu var. *Ochiul Mării*, loc cu multe izvoare, de unde își are începutul pâraul Căinar, la vest de Badicul Moldovenesc (rn. Cahul). Toponime înregistrate și pe teritoriul altor sate din rn. Cahul. Din entop. *ochi* „izvor mlăștinos”, „mocirlă” (Eremia, 2006: 130).

Ótmana, vale, ramificație de stânga a văii Prutului, la sud de Colibași (rn. Cahul). Lungimea – 8 km. Direcția: NE→SV→V. Ramificații: Zăvoaia, Căpșuna. Etim.: probabil, dintr-un antrop. *Otman*, cu formantul *-a*.

Otmócul, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la nord-vest de Roșu și la sud vest de Zârnești (rn. Cahul). Din entop. *otmoc* „loc îmbibat cu apă, având multe izvoare; băltoacă, mlaștină” (< rus. dial. *отмок* „mocirlă”).

Pachétele, terenuri agricole la vest de satul Țolica (rn. Cantemir). Din entop.

pachet „teren agricol cuprins între patru drumuri care se intersectează”.

Pachétul cu Chír, teren agricol la est de Crihana Veche (rn. Cahul). Din entop. *Pachet* „parte de teren agricol cuprinsă între patru drumuri care se intersectează, cu suprafață variabilă (25 ha, 50 ha.)” + prep. *cu* + apel. *chir* „plantă erbacee din familia gramineelor; țapoșică, sadină, chirău”.

Pandéla, movilă cu observator (cota 252 m) la nord-est de sat Badicul Moldovenesc (rn. Cahul). Din entop. *pandelă* „instalație de lemn sau de metal pe movile sau pe mari ridicături de teren destinată măsurătorilor geodezice și observărilor topografice” (< *bandieră*, prin deformare) (Eremia, 2006: 138). Pe teritoriul Basarabiei termenului îi corespund sinonimele: *bornă, carantie, comănac, figură, momâie, observator, oceană, parapet, tribună, vâșcă*.

Parágina, teren agricol la nord-est de Iepureni (rn. Cantemir), situat pe partea dreaptă a văii râului Tigheci. Din entop. *paragină* „pământ lăsat necultivat, împânzit de ierburi și buruiene”.

Patruzéciurile, cu var. *În Patruzeci*, terenuri agricole la nord-est de Ghioltosu (rn. Cantemir). „Aici parcelele de pământ, cu care au fost împrăștiți țărani de Alexandru Ioan Cuza, aveau câte 40 de prăjini” (Explicația informatorilor).

Pădúrea Licélui, pădure la nord-vest de Borceag (rn. Cahul), în trecut proprietate a liceului din Bolgrad (azi oraș în reg. Odesa, Ucraina).

Pădúrea Mănăstirii, parte de pădure la est de Hănăseni (rn. Cantemir). „A fost pădurea unei mănăstiri, în afară de pădurile statului și pădurile comunale” (Explicația informatorilor).

Pălămída, loc la sud de Tartaul (rn. Cantemir). Din term. bot. *pălămidă* „plantă erbacee perenă din familia compozitelor, cu tulpină înaltă, cu rădăcini adânci, cu frunze crestate, acoperite pe margini cu spinișori, foarte vătămatoare pentru semănături” (*Cirsium arvense*).

Pălmășía, terenuri agricole la sud-est de Suhat (rn. Cantemir). „Sunt pământuri date în proprietărire pălmașilor la reforma agrară a lui Alexandru Ioan Cuza”. Derivat cu suf. *-ie* de la apelat. *pălmaș* „țaran fără vite de muncă și fără inventar agricol, care își lucrează pământul cu brațele (cu palmele)”. În Basarabia, pălmașii au fost împrăștiți cu 2-4 ha de pământ.

Pârlitúra, parte de pădure la nord-est de Andrușul de Sus (rn. Cahul). Din entop. *pârlitură* „loc unde a ars cândva pădurea” (< *a pârlí* „a arde, a pârlí”).

Pârloága, teren agricol la est de Toceni (rn. Cantemir). Toponimul reprezintă la origine termenul entopic *pârloagă* „loc lăsat nearat, necultivat (timp de 1-2 ani), pentru a-și recăpăta productivitatea”.

Pârloágele, teren agricol la sud-est de Cania (rn. Cantemir). Toponimul reprezintă pluralul termenului entopic *pârloagă* „loc lăsat un timp nearat, necultivat (ca pământul să se odihnească)” (Explicația informatorilor).

Plánul, cu var. *Planulcel Mare*, teren agricol la nord-est de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *plan* (pl. *planuri*) „porțiune de teren pentru casă, cu care au fost împroprietăriți țărani la reforma agrară din 1918-1924”.

Plătica, lac în lunca Prutului, la nord-vest de Colibași (rn. Cahul). Din apel. *plătica* „pește de apă dulce, cu capul mic și scurt, cu corpul turtit lateral”, hidronimul redând o particularitate a obiectului hidrografic – „lac unde își au habitatul plătica”, „lac unde se prinde bine plătica”.

Pódiștea, terena agricol la nord-est de Șamalia (rn. Cantemir). Din entop. *podîște* „porțiune de teren plană situată la o anumită altitudine”.

Podișul, parte de moșie la nord-vest de Cârpești (rn. Cantemir), pe dealul dinspre valea râului Saca. Din entop. *podîș* „formă de relief de mare întindere, de regulă plană, situată la o anumită altitudine, pe culmea unui deal”.

Podișul Comrátului, teren plan pe dealul de la sud-est de Vișniovca (rn. Cantemir). Din entop. *podîș* și oicon. *Comrat*.

Podișul Frunzár(i)ului, loc plan la est de Colibași (rn. Cahul). Din entop. *podîș* și top. *Frunzariu; frunzar* „desiș de copaci, tufăriș”, “pădure”.

Podișul în Lungul Vântului, podiș, Cotihana (rn. Cahul), 1987, document de arhivă. Expresia figurativă *Lungul Vântului* se referă la dimensiunea de mare întindere a unei culmi de deal.

Pódul Póștei, pod peste râul Larga, la sud de Goteștiși (rn. Cantemir). „Aici, pe șleahul Cahulului, era un ratoș, o crâșmă cu han, și localul poștei unde se odihneau și ospătau călătorii, se schimbau caii de poștă, se dregeau droștile și căruțele și unde se lăsau pachetele și scrisorile pentru a fi distribuite prin sate” (Explicația informatorilor).

Pogoánele, teren agricol la nord-vest de Cociulia (rn. Cantemir). Din term. *pogon* „veche unitate de măsură pentru suprafețe de teren agricol echivalentă cu aproximativ o jumătate de hectar”, „teren agricol de mărimea unui pogon”.

Poiána, teren agricol la est de Baurci-Moldoveni (rn. Cahul) și alte locuri din cuprinsul unor sate din rn. Cahul. Din entop. *poiană* „loc fără arbori în interior lunei păduri”, „teren arabil pe locul unei păduri defrișate”.

Poiana cu Flori Multe, poiană în pădure, Andrușul de Jos (rn. Cahul), 1981, document de arhivă. Toponim descriptiv din categoria floronimelor.

Poiána Lácului, cu var. *Poiana de la Lac*, loc în marginea pădurii de la nord-est de Haragâș (rn. Cantemir). Compus toponimic din entop. *poiană* și top. *Lacul* (*lac* „apă stătătoare adunată din ploii”).

Ponoára, locuri accidentate la sud de Iepureni (rn. Cantemir). Din entop. *ponor* (reg. *ponoară*) „teren accidentat prin alunecarea straturilor superioare de pământ”, „loc răvășit prin surparea terenului”.

Ponorul, deal accidentat (alt. 146 m), Brânza (rn. Cahul), 1945-1970, atestări

cartografice. Din entop. *ponor* „pantă de deal obruptă, formată prin prăbușirea sau alunecarea unor straturi de teren”.

Prăvălul, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Gotești (rn. Cantemir). Din entop. *prăval* „groapă în pământ (râpă) cu maluri abrupte”, „lac adânc în lunca unui râu”.

Privălul, gârlă în lunca Prutului, care unește lacul Iezărul cu râul Prut, la vest de Colibași (rn. Cahul) (Eremia, 2023: 143). Din entop. *prival* „gârlă într-o luncă inundabilă” (cf. rus., ucr. *npupal* „loc de popas, de întâlnire, de unire”).

Prutéțul, lac în lunca Prutului, la sud-vest de Leca (rn. Cantemir). Din entop. *pruteț* „veche albie a Prutului”, „vechi braț al râului Prut”.

Răcele, parte de moșie la vest de Andrușul de Sus (rn. Cahul). Din entop. *raclă* „porțiune de pământ arabil (cuprinsă între drumuri)”, „bucată de pământ delimitată”.

Răcăriul, loc la vest de Gotești (rn. Cantemir), unde a existat un lac cu acest nume (Arbore, 2001: 169). Din entop. *răcar* (reg. *răcari*) „habitatul racilor”, semnificația hidronimului fiind „lac cu mulți raci”, „lac unde se prind bine raci”.

Răcărița, fostă baltă în lunca Prutului, asrăzi terena gricol la nord-vest de Chircani (rn. Cahul). Din hidr. *Răcariul* (*Răcarul*), prin diminutivizarea onimului primar, derivatul referindu-se la dimensiunile reduse ale obiectului desemnat față de cel precedent.

Răcea, cu var. *Valea Răce*, *Valea Răcii*, vale la est de Chioselia (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii râului Salcia Mică, cu deschidere în această vale la sud de Țărăncuța. Toponim calificativ, cu referire la o particularitate meteorologică (vale cu aer rece din cauza adâncimii ei sau din altă cauză).

Rădiul 1, cu var. *Valea Rădiului*, vâlcea la sud-est de Lărguța (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii râulețului Saca. Din entop. *rădi* (*rădiu*, *rediu*) „pădure rară”, „pădurice tânără”.

Rădiul 2, teren agricol la nord-est de Baimaclia (rn. Cantemir). Din entop. *rădiu* (*rediu*). „Mai toată pădurea a fost tăiată, acum acolo e pământ lucrător și imaș” (Explicația informatorilor).

Rănișul, mal nisipos al râului Prut la vest de Toceni (rn. Cantemir). Din entop. *răniș* (*reniș*) „loc întins, cu nisip și pietriș la malul unei ape (râu, lac, baltă)”.

Rătúndul, cu var. *Rotundul*, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la sud-vest de Manta (rn. Cahul). Din adj. *rătund* (lit. *rotund*), prin substantivizare, hidronimul având semnificația inițială “lac de formă rotundă”.

Răzășia, teren agricol la nord de Căietu (rn. Cantemir). Din entop. *răzășie* (*răzeșie*) „parte de moșie moștenită din strămoși”. „Sătenii stăpâneau aici pământuri de împrumut a țăranilor la reforma agrară înfăptuită de domnitorul Alexandru Ioan Cuza” (Explicația informatorilor).

Răzășia Véche, parte de moșie la est de Ghioltosu (rn. Cantemir). Pentru explicații a se vedea supra numele topic *Răzășia*.

Răzășile, terenuri agricole la nord de Vâlcele (rn. Cantemir). „Sunt pământuri ale foștilor răzeși împroprietăriți de Alexandru Ioan Cuza” (Explicația informatorilor).

Răzoărele, parte de teren agricol la sud-vest de Șamalia (rn. Cantemir). Din entop. *răzor* „fâșie de pământ îngustă și alungită” (Eremia, 2006: 159).

Râpa Alióruului, vâlcea râpoasă la sud de Țărăncuța (rn. Cantemir), pe partea stângă a văii râului Salcia Mică. Din entop. *râpă* și apel. *alior* „plantă care conține în tulpină și frunze un suc lăptos otrăvitor; laptele câinelui”.

Râpa Rădiului, vâlcea la est de Ciobalaccia (rn. Cantemir), ramificație pe stânga a văii râului Larga. Compus toponimic din entop. *râpă* și top. *Rădiul*. Vezi și denumirile *Rădiul*.

Râpana, vâlcea râpoasă la nord-vest de satul Bobocica (rn. Cantemir), pe Valea Haragășului. Din entop. *râpană* „râpă mare, prăpăstioasă”.

Réntea, fostă mare gărlă în lunca Prutului, astăzi terena gricol la vest de Andrușul de Jos, Roșu și Zărnești (rn. Cahul). Atestat *Gârla Rentii* în 1502 [DRH, A, veac. XVI, vol. III, p. 502]. Anterior, la 1459, este menționat și un sat *Rentea* (*Răntea*) pe Prut și un grind *Rentea* [DIR, veac. XVI-XV, vol. I, p. 302]. Etim.: antrop. *Rentea* (< *Renta*; cf. antrop. *Rentea*, *Rența*, *Rențea*, incluse în dicționarele antroponimice românești).

Rezérva, teren agricol la vest de Chioselia Mare (rn. Cahul). Din entop. *rezervă* (< *a rezerva*) „suprafață de teren agricol rămas neîmproprietărit și păstrat în fondul statului pentru a fi folosit mai târziu în același scop”.

Róșul Máre, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol, la sud-vest de satul Roșu (rn. Cahul). Termenul cromatic se referă la culoarea solului din zona lacului. După acest lac a fost denumit ulterior satul Roșu din apropiere. În documentele de redacție slavă denumirea lacului apare în variant tradusă: *Чер(в)лен*, *Чер(в)леное озеро* (1437, 1502, DIR, A, Moldova, veac. XIV-XV, vol. I, p. 25-26).

Róșul Míc, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la sud-vest de satul Roșu. Etim.: vezi supra *Roșul Mare*.

Rotúnda, pădure la sud-est de Lărguța (rn. Cantemir), toponimul referindu-se la configurația obiectului topografic (pădure de formă rotundă).

Ruginoása, fost lac acum teren agricol la vest de Stoianovca (rn. Cantemir). Toponimul se referă la culoarea de suprafață a obiectului hidrografic, împânzit de frunzișul ruginiu al unor plante acvatice sau la culoarea pe care apa o capătă datorită solului argilos de culoare brună-roșietică.

Ruptúra, vâlcea râpoasă la sud de Porumbesti (rn. Cantemir), ramificație a văii râului Tigheci. Din entop. *ruptură* „loc unde solul a fost săpat de apele din ploii”,

„loc unde pământul s-a ponorât, s-a surpat”.

Sacâzul, vâlcea la sud de Șamalia (rn. Cantemir), ramificație de stânga a Văii Șamaliei. Etim. controversată: 1) din antrop. *Sacâz*, poreclă la origine; 2) dintr-o formă denaturată a unui toponim mai vechi (de origine turcică, probabil).

Sădăria, locuri în hotarul satului Chioselia Mare (rn. Cahul). Din entop. *sădărie* „loc năpădit de sad (țapoșică, chirău, costei); paragină”.

Sărătúriile, locuri la sud-est de Haragâș (rn. Cantemir), pe partea stângă a Văii Șesului. Din entop. *sărătúrá* (pl. *sărături*) „teren bogat în săruri minerale solubile”, „pășune pe un teren sărăturos”.

Săliștea, vale la nord-est de Pleșeni (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii râului Tigheci. Din entop. *săliște* (*săliște*, *seliște*) „loc pe care a existat un sat”, „loc liber neconstruit în perimetrul unui sat”, „loc necultivat din preajm asatului, folosit ca pășune”.

Schinăria, cu var. *La Schini*, loc la sud de Leca (rn. Cantemir). Din entop. *schinărie* (lit. *spinărie*) „loc acoperit cu spini”, „desiș de spini”.

Schinoása, pârâu la vest de Bucuria (rn. Cantemir), afluent de dreapta al râului Salcia Mare, la Trifeștii Noi. Lungimea – 18 km. Direcția: NV→SE. Alonime înregistrate: *Cazaclia*, *Râpa Cazacliei*. Toponimul reprezintă la origine adjectival *schinos* (lit. *spinos*), ulterior substantivizat – „loc (vale) cu spini”. Alonimele provin de la numele unei seliști situate cândva pe această vale (*Cazaclia*).

Scumpia, vale la nord și nord-vest de Andrușul de Jos (rn. Cahul), ramificație de obârșie a văii râulețului Hălmagea, în marginea de nord a localității. Din apel. *scumpie* „arbust cu flori verzi-gâlbui”.

Scurta, vale, ramificație de stânga a văii Vintelești, la est de Manta (rn. Cahul). Lungimea – 1 km. Din adj. *scurt*, prin substantivizare, toponimul redând particularitatea predominantă a obiectului desemnat – „vale de proporții mici, de mică lungime”.

Scurtăturile, parte de teren agricol la nord-vest de Andrușul de Jos (rn. Cahul). Din entop. *scurtătură* (pl. *scurtături*) „lot de pământ mai scurt față de cele obișnuite”. Denumirea datează din perioada reformei agrare din 1918-1924.

Sélul cel (ăl) Máre, pârâu ce curge pe valea Vadul Boului, la nord de Giurgiulești (rn. Cahul). Hidronimul fixează utilizarea unui entopic rar: *sel* „șuvoi de apă provenită din ploii”, „pârâu, gărlă” (< tc., găg. *sel* „șuvoi”, „pârâias”).

Sfandúhul, parte de teren agricol la est de or. Cantemir. Din term. bot. *sfanduh* „plantă erbacee cu frunze plăcut mirositoare” (cunoscută pe alocuri cu denumirile *lămâiță*, *tămâioară*, *undelemniță*, *zdrahon*).

Socăria, vale cu pârâu, ramificație de dreapta a Văii Mari, la Cășlița-Prut (rn. Cahul). Lungimea – 3 km. Direcția: NE→SV. Din apel. *socărie* „loc unde cresc mulți soci; desiș de soci” (< *soc* + suf. *-ărie*).

Spórnea, denumirea părții superioare a Văii Luceștilor, la nord-vest de Lucești (rn. Cahul). Din entop. *spornea*, cuvânt regional preluat din rus. *спорня* „parte de moșie litigioasă” (< adj. rus. *спорный* „contestabil, discutabil, litigios”).

Standoála, parte de teren agricol la sud de Andrușul de Jos (rn. Cahul) și vale, ramificație de stânga a Văii Beilicului, la sud-vest de Pelinei. Din entop. *standoală* „hambar pentru cereale”, „adăpost pentru vite în câmp”.

Stániștea, loc pe teritoriul comunei Baimaclia (rn. Cantemir), unde exista și o cișmea cu debit mare de apă. Din entop. *staniște* „loc de odihnă pentru vite, lângă o apă (râu, lac, fântână etc.)”.

Strâmba 1, cu var. *Potcoava Strâmbă*, pruteț la nord-vest de Vâlcele (rn. Cantemir). Toponimul redă configurația prutețului, sugerată de imaginea unei potcoave strâmbă (*pruteț* „veche albă a Prutului”).

Strâmba 2, vale, ramificație de dreapta a văii Uturea, la est de Brânza (rn. Cahul) și vale, ramificație de stânga a Văii Beilicului, la sud-vest de Pelinei. Din adj. *strâmb* „cu cotituri, nealinat”, prin substantivizare, numele topic referindu-se la forma obiectului desemnat.

Stuhăriile, locuri pe valea râului Salcia Mică, la nord de Burlacu (rn. Cahul). Din entop. *stuhărie* (lit. *stufărie*) „loc crescut cu stuț” (< *stuf* + suf. *-ărie*).

Suhát, cu var. *Suat*, loc de pășunat în marginea de nord a satului A. I. Cuza (rn. Cahul), între Valea Pădurii și Valea Toloacei. Din entop. *suhát* (*suat*) „pășune, imaș” (Cf.: tc. *suwat*, găg. *suat*, „pășune cu loc de adăpat vitele”) (Eremia, 2006: 180).

Súrda, gărlă în lunca Prutului, la vest de Crihana Veche și Manta (rn. Cahul). Din adj. *surd*, semnificația de origine a hidronimului fiind „gărlă fără scurgere într-o altă apă, înfundată”.

Súta de Hectáre, teren agricol la nord-vest de Șamalia (rn. Cantemir). „Este cota de 100 ha rămasă moșierului Teodorescu după reforma agrară din 1918-1924” (Explicația informatorilor).

Șaizéciurile, terenuri agricole la est de Ghioltosu (rn. Cantemir). „Aici parcelele de pământ de împrumutare aveau câte 60 de prăjini” (Explicația informatorilor).

Șandramáua, loc la est de Toceni (rn. Cantemir), unde în trecut a existat un adăpost pentru lucrătorii câmpului. Din apel. *șandrama* „adăpost pentru oameni în câmp”, „construcție rudimentară din scânduri pentru păstrarea uneltelor agricole și altor lucruri din gospodărie”.

Șanțurile, locuri cu urme de vechi fortificații în hotarul satului Giurgiulești (rn. Cahul). Din entop. *șanț* (pl. *șanțuri*) „săpătură lungă și îngustă, element al unor fortificații de pământ”.

Șaptezécile, cu variant *În Șaptezeci*, terenuri agricole (arabil, vii) la est de

Toceni (rn. Cantemir). Aici ogoarele aveau fiecare câte 70 de prăjini (*prăjină* „unitate de măsură pentru suprafețe agricole, egală cu 3,5 și 6,5 m² de pământ”.

Șerpele, cu var. *Cotul Șerpelui*, cotitură a râului Prut, la nord-vest de Toceni (rn. Cantemir). Formație metaforică, creată prin comparație cu mișcarea ondulată a șarpelui.

Șerpoaica, teren agricol la nord-vest de Capaclia (rn. Cantemir). Etimologie controversată: 1) din apelativul respectiv, toponimul referindu-se la mulțimea de șerpi care la momentul denominației obiectului au fost observați în acel loc; 2) configurația obiectului sau a unei părți a obiectului, prin asemănare cu a viețuitoarei în cauză.

Șesul, porțiune de teren pe valea râului Tigheci, la vest de Iepureni (rn. Cantemir). Din entop. *șes* „teren plan, întins și deschis”, „loc înierbat, de pășune sau de fâneată, pe valea unui râu”.

Șezătura, parte de moșie în hotarul satului Cășlița-Prut (rn. Cahul). Din entop. *așezătură* „loc neted și întins la o anumită altitudine”, „depresiune mică de teren”, prin reducerea vocalei <a> din silaba inițială.

Șfóru, toponim la sud-vest de Vadul lui Isac (rn. Cahul). Astfel se numea pe vremuri un loc adânc în Gârla cea Mare, care a fost apoi desecată. Etim.: entop. *șfor* (*sfor*) „loc adânc într-o apă curgătoare, adesea cu vârtej”, „vârtej de apă; volbură”.

Șipotul, cu var. *La Șipote*, loc cu multe zvoare, la sud de Porumbști (rn. Cantemir). Din entop. *șipot* „izvor puternic captat, amenajat”.

Șleáhu **Baimacléi**, drum vechi dinspre orașele sudice Cahul și Vulcănești spre Baimaclia, trecea pe la est de Cotihana, Badicul Moldovenesc, Baurci-Moldoveni și pe la vest de Doina (rn. Cahul). Din entop. *șleah* (lit. *șleau*) „drum de țară neamenajat, bătorit de care” și top. *Baimaclia*, denumirea târgului de altădată, astăzi comună în rn. Cantemir.

Șleáhu **Vechi1**, drum vechi de țară, între orașele Cahul și Leova, la est de Țiganca (rn. Cantemir). Din entop. *șleah* (lit. *șleau*) „drum de țară, bătorit de care” și adj. *vechi*.

Șmánțurile, foste lacuri în lunca Prutului, astăzi terenuri agricole la vest de Andrușul de Jos și la nord-vest de Roșu (rn. Cahul). Din entop. *șmalț* „lac noroios”, „baltă cu nămol; mlaștină”.

Șomuldóvu, fost lac în lunca Prutului, astăzi teren agricol la vest de Baurci-Moldoveni, la vest de Zărnești și la sud-vest de Paicu (rn. Cahul). Din entop. *șomuldov* (*șomuldog*, *șomuldoc*) „îngrămădire de apă pe un șes inundabil”, „baltă”, „lac mic”, „băltoacă” (Eremia, 2006: 185). Cf. numele unor iezere *Șomâldoagele* din lunca Prutului, în țin. Tigheci, menționate în sec. al XVI-lea [DIR, veac. XVI, vol. IV, p. 27].

Taşlâc, loc la sud-est de Suhat (rn. Cantemir). Toponim de origine turcă: comp. tát. *taşlyk* „loc cu sol pietros”, „pietrărie”.

Tătárca, râuleț, afluent de stânga al Prutului, la Slobozia Mare (rn. Cahul).

Începe la sud-est de Colibași, trece pe la est de Brânza, prin Slobozia Mare, și se varsă în bălțile de la sud de lacul Beleu. Lungimea – 16 km. Direcția: NE→SV. Hidronimul ar putea avea la bază etnon. *tătar*, cu formantul *-ca*, evocând prezența tătarilor în Bugeac, în perioada de până la evacuarea lor definitivă din sudul Basarabiei (1806-1812).

Târgul cel Vechi, loc pe teritoriul comunei Baimaclia (rn. Cantemir). „Este locul unde se făcea pe vremuri cele mai mari iarmaroace, în toată săptămâna, joia, târg mare de vite, grâne și de toate cele trebuincioase în gospodărie” (Explicația informatorilor).

Târla lui Niță, loc pe versantul unei văi, aceasta ramificație a văii râului Tigheci (rn. Cantemir). Toponim cu sens posesoral (*târlă* „loc neîngrădit și neacoperit din preajma stâniei, unde se odihnesc oile”, „stână cu toate dependențele”).

Târliște, parte de teren agricol la sud-est de Capaclia (rn. Cantemir). Din entop. *târliște* „loc unde altădată a existat o târlă sau o stână”.

Tochila, fost lac înlunca Prutului, la sud-vest de Brânza (rn. Cahul). Din entop. *tochilă* (lit. *topilă*) „loc într-o apă stătătoare, baltă sau iaz, folosit pentru a topi tulpinile de in și cânepă”.

Toloăca, parte de teren agricol la vest de Cârpești (rn. Cantemir). Din entop. *toloacă* „loc necultivat folosit ca pășune”, „teren liber, neîngrădit și neconstruit”.

Trândăful, hârtop la sud-vest de Borceag (rn. Cahul), acoperit în trecut cu arbuști de trandafir sălbatic (măceș). Etim.: apel. dial. *trândaf* / *trândaf* (lit. *trandafir* < ngr. *trantafillon*) „arbust de trandafir sălbatic”, „măceș”; cf. bg. *trandaф* „trandafir”.

Trei Colnice, cu var. *La Trei Colnice*, parte din pădurea de la nord de Haragăș (rn. Cantemir). Compus toponimic din numer. *trei* și entop. *colnic* (pl. *colnice*) „deal mic, colină”.

Treizéciul, cu var. *În Treizeci*, teren agricol la vest de satul Dimitrova (rn. Cantemir). „Acolo, pe un pământ de 30 ha, s-a pus vie nouă, prin anul 1950” (Explicația informatorilor).

Trifoiul, cu var. *Cleverul*, teren agricol la vest de Cășla (rn. Cantemir). Din apel. *trifoi* „plantă furajeră, cu frunzele compuse din trei foliole” (lat. *trifolium*, rus. *клевер*).

Troiănul, val străvechi de pământ la est de Gotești (rn. Cahul). Din entop. *troian* „întăritură străveche constând dintr-un val lung de pământ și un șanț de apărare”, „ridicătură de pământ alungită”.

Troița, loc la sud de Leca (rn. Cantemir), unde a existat o troiță. Din apel. *troiță* „cruce mare de lemn sau de piatră, împodobită cu picturi, sculpturi etc., așezată la răspântii de drumuri, pe lângă fântâni sau în locuri legate de un eveniment”.

Tufării, pădure la nord-est de Haragăș (rn. Cantemir), pe partea stângă a Văii Șesului. Din entop. *tufar* (pl. *tufari*) „pădurice din arbori cu ramuri dese; desiș de

copăcei”.

Túfele, loc la vest de Pleșeni (rn. Cantemir), unde a existat o pădure. „Pădurea n-a fost atât de mare, dar veche, cu copaci de stejari mari și înalți” (Explicația informatorilor).

Țarina, teren agricol la sud-vest de Cania și la sud de Iepureni (rn. Cantemir). Din entop. *țarină* „pământul arabil din hotarul unui sat; ogoarele”.

Țăstăroáia, cu var. *Țăstăroaica*, loc la est de comuna Haragăș (rn. Cantemir). Aici, după cum susțin informatorii, „era tolocă, unde se înmulțiseră țistarii” (*țistar*, *țiștar*, „mic rozător de stepă, care își sapă galerii lungi în pământ; popândău”.

Țepoáia, deal înalt la nord-est de comuna Tigheci (rn. Leova), dar bine cunoscut și în satele învecinate din rn. Cantemir (Cociulia, Capaclia, Lărguța etc.). Din apel. *țepoi* (fem. *țepoai*) „par lung, ascuțit la un capăt”, semnificația entopicului fiind însă „deal înalt cu vârful ascuțit”. Pe hărțile topografice obiectul este consemnat cu cea mai înaltă cotă – 269 m.

Țipirigul, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Gotești (rn. Cantemir). Din term. bot. *țipirig* (lit. *pipirig*) „specii de plante erbacee care cresc pe malul apelor sau prin locuri umede și mlăștinoase”.

Țugúiu, deal mare la sud-est de Andrușul de Jos (rn. Cahul). Alitudinea – 181 m. Din entop. *țugui* „deal cu vârful ascuțit, țuguiaț”. Figurează pe hărțile topografice din anii 1972-1983.

Uceáscurile, cu var. *Oceastcurile*, *Oceastcul*, teren agricol la nord de Chioselia (rn. Cantemir). Din *uceastcuri*, pluralul entopicului reg. *uceastoc* „parcelă de pământ, de împrumut sau de cumpărată”, termen din limbajul administrației țariste. „Acolo țineau pământuri niște ucraineni, veniți din alte părți, pe care le cumpăraseră prin Bancă de la moșier la reforma agrară din 1906-1912” (Explicația informatorilor).

Ucéștile, teren agricol la sud-vest de Cârpești (rn. Cantemir). Din entop. *Uceastoc* „parcelă de teren agricol cu care au fost împrumutați țărani la reforma agrară din 1906-1912”.

Ursoáia, cu var. *Valea Ursoaiei*, valea satului Ursoaia (rn. Cahul), ramificație de stânga a văii râului Cahul. Lungimea – 10 km. Direcția: N→S. Din antrop. *Ursu*, cu formantul *-oia*. Valea a dat nume localității respective.

Vádul Bóului, vad vechi de trecere prin râul Prut la nord de Giurgiulești (rn. Cahul). După informațiile localnicilor, vadul a servit ca loc de trecere nu numai pentru oameni, ci și pentru vitele mari, crescute pe la căștele și odăile din stepa Bugeacului. Există și multe microtoponime formate de la acest onimic: *Cotul din Vadul Boului*, *Drumul Vadului*, *Japșa de la Vadul Boului*.

Válea Adâncă, cu var. *Adâncă*, vale la nord-est de Cociulia (rn. Cantemir), ramificație de dreapta a Văii Gurmazului. Toponimul se referă la o particularitate fizico-geografică a văii (îngustă și adâncă).

Vălea Bărténilor, vale la est de satul Vâlcele (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii râului Sărata. Pe această vale se aflau pământurile *bărtenilor*, locuitori ai satului, originari din com. Barta (jud. Ismail, astăzi localitate în reg. Odesa, Ucraina).

Vălea Bózului, vale, ramificație de stânga a Văii Ungurului, la est de Colibași (rn. Cahul). Lungimea – 7 km. Direcția: N→S. Din entop. *vale* și apel. *boz* „plantă erbacee, cu fructe negre și miros neplăcut”, semnificația hidronimului fiind „vale unde crește mult boz”. Figurează pe hărțile topografice din sec. XIX-XX.

Vălea Bulbóci, vale la est de satul A.I. Cuza (rn. Cahul). Începe la nord-est de A.I. Cuza, trece prin satul Bulboaca (azi *Cotlovina*, rn. Bolgrad, reg. Odesa, Ucraina) și se deschide în valea lacului Ialpus. Lungimea – 20 km. Direcția: NV→SE. Și-a luat numele de la satul prin care trece (Bulboaca).

Vălea Coșér(i)ului, vale cu pârau, ramificație pe dreapta a văii Flămânda, la nord-vest de Vulcănești. Lungimea – 18 km. Direcția: N→S→SE. Din entop. *vale* și apel. *coșer* (lit. *coșar*) „construcție cu pereți din nuiele, în care se păstrează știuleții de porumb”, „îngrăditură din nuiele în care sunt adăpostite vitele, oile”. După informațiile locuitorilor, pe această vale se aflau în trecut coșarele pentru vite ale sătenilor.

Vălea Ghizunilor, vâlcea de stânga a văii Lunga, la nord-est de Larga Veche (rn. Cahul). Lungimea – 3 km. Direcția: SV→NE. Din entop. *vale* și *ghizunii*, plural al entop. *ghizunie* (lit. *vizuină*) „adăpostul pe care și-l sapă în pământu nele animale sălbatice (vulplpele, bursucii)”.

Vălea Gurmázului, vale, trece pe la est de Cociulia (rn. Cantemir) și se deschide în valea râului Ialpusel la Vișinești (Vișniovca). Denumită după dealul Gurmazul situat la nord-est de Cociulia, între Valea Adâncăși Valea Gurmazului.

Vălea Máre, denumită și *Valea Adâncă*, vale cu pârau la est de Giurgiulești (rn. Cahul). Începe la est de Cășlița-Prut și se deschide în valea Dunării la Reni (Ucraina, reg. Odesa). Lungimea – 12 km. Direcția: NV→SE. Are ca ramificație de dreapta valea denumită *Valea Străjii*. Hidronim descriptiv, se referă la parametrii văii (lungă sau adâncă).

Vălea Mórii, vale la vest de Pleșeni (rn. Cantemir), ramificație de dreapta a văii râului Tigheci. „La gura acestei văi era o moară cu valțuri, unde veneau sămacine locuitorii din multe sate de prin împrejurime” (Explicația informatorilor).

Vălea Odăii, vale la est de Cârpești (rn. Cantemir), ramificație de dreapta a văii râului Larga. Toponim compus din entop. *vale* și top. *Odaia* (*odaie* „gospodărie agricolă în câmp”, „adăpost în camp pentru lucrătorii agricoli, ciobani, pădurari”).

Vălea Plângerii, partea de jos a văii râulețului Saca, la sud-est de com. Țiganca (rn. Cantemir). „Valea se numește așa din anul 1941. Aici s-au dat cele mai grele lupte de la începutul războiului al doilea mondial, unde au căzut regimente de soldați (români, ruși, nemți). Mare jale a fost, de plânge și azi pământul în acele locuri” (Explicația informatorilor).

Vălea Rădiului, vale la vest de Cășla (rn. Cantemir), ramificație de dreapta a Văii Cășlei. Își are începutul în pădurea Rădiul, situată la est de comuna Ciobalaccia. Pentru definiția entop. *rădiu* (*rediu*) a se vedea supra numele topice *Rădiul*.

Vălea Stejărului, vale, ramificație de stânga a văii râului Cahul. Începe la sud-est de Alexanderfeld (rn. Cahul), trece prin Iujnoe și prin apropiere de Burlăceni și se deschide în valea Cahulului la satu A.I. Cuza. Lungimea – 20 km. Direcția: N→S→SV. Toponim topografic, constituind o mărturie a prezenței pădurilor de stejar în sudul Basarabiei, reminiscențe ale codrilor Botnei și Tigheciului de altădată, care ajungeau până aproape de Dunăre și Mare. Apare notat pe hărți și în traducerea rusă – *Дубовая Балка*.

Vălea Străjii, vale la est de Giurgiulești (rn. Cahul), ramificație de dreapta a Văii Mari (Adânci). Lungimea - 4 km. Direcția: NV→SE. Din entop. *vale* și *strajă* „loc de pază”, „loc de observații și de semnalizare”. Conform tradițiilor locale, valea și-ar fi luatnumele după o movilă denumită *Movila Mare*, dar și *Movila Străjii*.

Vălea Ungurului, râuleț la est de Vadul lui Isac și Colibași (rn. Cahul), afluent de dreapta al râului Cahul la Vulcănești. Izvorăște la sud-est de Manta, la 150 m altitudine, la vărsare având altitudinea de 30 m. Lungimea – 28 km. Direcția: NV→SE. Afluenți: Valea Bozului, Valea Poștarului, Chirușca (de stânga). Din entop. *vale* și antrop. *Unguru*, nume de familie sau poreclă la origine.

Vălul lui Traián, cu denumirea completă livrească *Valullui Traian de Jos* și cu cea popular *Troianul*, fortificație străveche în formă de val, care începe de la Prut, de lângă Vadul lui Isac (rn. Cahul), și se întinde până la lacul Sasâc, lângă Tatarbunar (Ucraina, reg. Odesa). Din entop. *troian* „întăritură străveche constând dintr-un val lung de pământ, cu șanț de apărare” Vezi supra și *Troianul*.

Velnițele, cu var. *La Velnițe*, locuri pe teritoriul comunei Baimaclia (rn. Cantemir). Cândva aici funcționau două velnițe (entop. *velniță* „instalație rudimentară pentru fabricarea rachiului, spirtului”) (Eremia, 2006: 211).

Verițoaia, cu var. *Barcul Verițoaiei*, loc la nord-vest de Ghioltosu (rn. Cantemir), fost lac în lunca Prutului (*barc* „lac de luncă; baltă”). „Verițoaia stăpâna o parte din baltă, unde era și Barcul Verițoaiei, și Gârla Verițoaiei” (Explicația informatorilor).

Vintelești, vale, se deschide în lunca Prutului la sud de Manta (rn. Cahul). Lungimea – 9 km. Direcția: NE→SV. Ramificații de stânga: Chetrăriile, Valea Țapului, Lunga, Scurta, Strâmba, Zăvoiul Porcului, Valea Târgului. Din numele de grup *vintelești* (< antrop. *Vintelea* sau *Vintilă* + suf. *-ești*) „comunitatea de oameni vintelești”, „oamenii de pe moșia (din comunitatea) lui *Vintelea* sau *Vintilă*”.

Vlășca, loc în lunca Prutului, fostă gârlă, la vest de Gotești (rn. Cantemir). Etimologie discutată: 1) din antrop. *Vlaşcu*; 2) din etnon. *Vlah* „român” (în vechea terminologie istoriografică), în acest caz toponimul reprezentând derivatul

substantivizat al adj. slav *влахский* (*влаицкий*).

Vulcánul, ridicătură format prin alunecările de teren din 1962, la sud-vest de Badicu Moldovenesc (rn. Cahul). Din entop. *vulcan*, prin asemănare cu înălțimile muntoase respective.

Zăpódia, parte de moșie la nord-est de Manta (rn. Cahul). Din entop. *zăpodie* „teren plan pe o culme de deal, cu pante ușor înclinate”, „așezătură mai mult plană la o anumită altitudine” (Eremia, 2006: 215).

Zăvoáia, vale, ramificație de stânga a văii Otamana, la sud-est de Colibași (rn. Cahul). Lungimea – 2 km. Direcția: SE→NV. Din entop. *zăvoi* „vâlcea împădurită”, „pădurice pe malul unei ape”, prin feminizarea entopicului datorită acordului în gen cu substantivul elipsat *vale* din denumirea inițială *Valea Zăvoiiului*.

Zăvóiuł Búhnei, vâlcea împădurită la nord-est de CrihanaVeche (rn. Cahul). Din entop. *zăvoi* „vâlcea împădurită”, „pădurice pe malul unei ape” și apel. reg. *buhnă* „bufniță”, toponimul referindu-se la habitatul bufnițelor.

Zăvoiuł, vâlcea împădurită, ramificație de stânga a văii Prutulului, în marginea de nord a satului Brânza (rn. Cahul). Din entop. *zăvoi* „pădure de luncă formată din arbori de plop, salcie, arin etc.”, „vâlcea împădurită cu salcâmi, ulmi, plopi, arini, salcii”.

Zămbócul, lac în lunca Prutulului, lângă marele lac Belevu, la sud-vest de Văleni (rn. Cahul). Cf. reg. *zâmbac* (*zâmboc*) „stânjenel, iris”.

Zdrobóiaia, vale la nord-est de Porumbesti (rn. Cantemir), ramificație de stânga a văii râului Tigheci. Toponim antroponimic (comp. num. pers. *Zdrob*, *Sdrobu*, *Sdrobău*).

BIBLIOGRAFIE

1. Arbore, Zamfir, *Dicționarul geografic al Basarabiei*, București, Editura Socec, 1904.
2. Bolocan, Gheoghe ș.a., *Dicționarul entopic al limbii române*, Craiova, Editura Universitaria, vol. I (A-M), 2009; vol. II (N-Z), 2010.
3. Burci, Iustina, *Terminologia geografică populară. Dicționar de sinonime*, Craiova, Editura Universitaria, 2014.
4. Ciorănescu, Alexandru, *Dicționar etimologic al limbii române*, București, Editura Seculum I.O., 2002.
5. DERS = *Dicționarul elementelor românești din documentele slavo-române. 1374-1600*. București, Editura Academiei Române, 1981.
6. DD = *Dicționar dialectal*, Chișinău, Editura Știința, vol. I-V, 1985-1986.
7. *Dicționar dialectal*, Chișinău, Editura Știința, vol. I-V, 1986.
8. DIR = *Documente privind istoria României, A, Moldova*. București, veac. XIV-XV, 1954; veacul XVI, 1955; veacul XVIII, 1956.

9. DRH = *Documenta Romaniae Historica. A. Moldova*. București, vol. I, 1975 și urm.
10. Eremia, Anatol, *Dicționar explicativ și etimologic de termeni geografici*, Chișinău, Editura Știința, 2006.
11. Eremia, Anatol, *Meleaguri străbune. Cahul. Localități, oameni, tradiții*. Chișinău, Editura „Tehnica-Info”, 2014.
12. Eremia, Anatol, *Orașele și satele din Republica Moldova. Ghid toponimic, geografic și istoric*, vol. I (A-L), Chișinău, Editura Cartier, 2023.
13. Gonța = Gonța, Alexandru, *Documentele privind istoria României. A. Moldova. Veacurile XIV- XVII (1384-1625). Indicile numelor de locuri*, București, Editura Academiei Române, 1990.
14. Iordan, Iorgu, *Toponimia românească*, București, Editura Academiei Române, 1963.

Abrevieri

adj.	= adjectiv	num. pers.	= nume de persoană
alt.	= altitudine	oicon.	= oiconim
antrop.	= antroponim	or.	= oraș
apel.	= apelativ	pol.	= polonez (ă)
at.	= atestat	reg.	= regional
bg.	= bulgar (ă)	rn.	= raion
cf.	= conferă	rom.	= român (ă)
col.	= colectiv	S	= sud
comp.	= compară	sb.	= sârb (ă)
dial.	= dialectal	slav.	= slavon (esc)
E	= est	subst.	= substantiv
entop.	= entopic	suf.	= sufix
etim.	= etimologie	tc.	= turc (esc)
fem.	= feminin	top.	= toponim
fon.	= fonetic	tur.	= turanic
form.	= formant	ucr.	= ucrainean (ă)
gr.	= greacă	ung.	= unguresc
hidron.	= hidronim	V	= vest
hipoc.	= hipocoristic	var.	= variant (ă)/#accessio
lat.	= latin (ă)		
lit.	= literar		
magh.	= maghiar (ă)		
microtop.	= microtoponim		
N	= nord		
num. fam.	= nume de familie		